

ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
ในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิต
สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

นางอัมพร เลิศณรงค์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2545
ISBN : 974 - 373 - 200 - 4
ลิขสิทธิ์ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

**Needs and Guidelines of Parents' Participation
in the Administration of Rajabhat Institute
Bansomdejchaopraya Demonstration School**

Mrs. Amporn Lertnaronk

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education (Educational Administration)
at Rajabhat Institute Bansomdejchaopraya**

Academic Year 2002

ISBN : 974 - 373 - 200 - 4

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการบริหารงานของโรงเรียนประถมศึกษา สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จ เจ้าพระยา
โดย	นางอัมพร เลิศณรงค์
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร ดร.เปรมสุรีย์ เชื้อมทอง อ.ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.นันทา วิทวุฒิสักดิ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. สายหยุด จำปาทอง)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

.....กรรมการ
(ดร.เปรมสุรีย์ เชื้อมทอง)

.....กรรมการ
(อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อินทรีา บุญยาทร)

.....กรรมการและเลขานุการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นันทา วิทวุฒิสักดิ์)

ลิขสิทธิ์ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

อัมพร เลิศณรงค์.(2545) ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิต สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. คณะกรรมการควบคุม ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร ดร.เปรมสุรีย์ เชื้อมทอง อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิต สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนประถมสาธิต สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และตอนที่ 3 แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิต สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน คือด้านกิจการนักเรียน ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และด้านบุคลากร ตามลำดับ

แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียน ในแต่ละด้าน พบว่าด้านวิชาการ คือร่วมเป็นตัวแทนผู้ปกครองในระดับชั้น ด้านบุคลากร คือร่วมเป็นคณะกรรมการชมรมผู้ปกครอง ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน คือร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม คือร่วมให้ข้อมูลเมื่อพบปัญหาด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม และด้านกิจการนักเรียน คือร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน

Amporn Letnaronk.(2002) Needs and Guidelines of Parents' Participation in the Administration of Rajabhat Institute Bansomdejchaopraya Demonstration School : Graduate School, Rajabhat Institute Bansomdejchaopraya. Advisor Committee : Dr.Sarayuth Sethakhajorn ; Dr.Pramsuee Chuamthong ; Mr.Thaweesak Jongpradubgiat

The purpose of this research was to study needs and guidelines of parents' Participation in the administration of Rajabhat Institute Bansomdejchapraya Demonstration School .

The population of the study were 300 students' parents. The research instrument was a set of questionnaires containing three sections: Section one, dealt with the respondents' status; section two, dealt with the needs of parents' participation in the administration of Rajabhat Institute Bansomdejchapraya Demonstration School, and Section three, dealt with the guideline for participation in the administration. The statistical devices employed in the study were percentage, mean and standard deviation , which were applied to analyze the data obtained.

Results of the research were as follows ;

The needs of parents' participation in the school administration were at middle level in five areas ; student activity affairs, academic affairs , environmental and building affairs, relations between community and school affairs and personnel affairs respectively.

Guidelines for parents' participation were : participation in academic affairs by a representative of parents ; participation in personnel affairs by a committee of parents ; participation in school community activities ; information of environment and building affairs and involvement and participation in student activity affairs

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ดร.สรายุทธ เศรษฐขจร ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.เปรมสุริย์ เชื้อมทอง และอาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ กรรมการวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และผู้ช่วยศาสตราจารย์อินทรา บุญยาทร ที่กรุณาตรวจ แก้ไข เพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์และถูกต้อง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.สายหยุด จำปาทอง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.นันทา วิทวุฒิสักดิ์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และคณาจารย์สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณท่านผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้กรุณาตรวจสอบแบบสอบถาม ปรับปรุงแก้ไข จนสมบูรณ์ และให้คำแนะนำในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ คณาจารย์ และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนประถมสาธิต สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ทุกคน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม และช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยมอบแด่ คุณพ่อ คุณแม่ ครู-อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

อัมพร เลิศณรงค์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
ประกาศคุุณูปการ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตการวิจัย.....	2
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียน.....	7
ความหมายของการบริหารงานโรงเรียน.....	7
ขอบข่ายของการบริหารงานโรงเรียน.....	8
ด้านวิชาการ.....	9
ด้านบุคลากร.....	12
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	15
ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม.....	17
ด้านกิจการนักเรียน.....	18
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	20
การบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	21
ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	21
ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง.....	22
ลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	23
รูปแบบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	25
ระบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม.....	26

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
งานวิจัยภายในประเทศ.....	27
งานวิจัยต่างประเทศ.....	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
ประชากร.....	33
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์.....	36
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	36
ตอนที่ 2 ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	
ในการบริหารงานโรงเรียน.....	38
ตอนที่ 3 แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	
ในการบริหารงานโรงเรียน.....	44
บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	50
สรุปผลการวิจัย.....	51
อภิปรายผลการวิจัย.....	55
ข้อเสนอแนะ.....	58
บรรณานุกรม.....	60
ภาคผนวก.....	67
ภาคผนวก ก.....	68
ภาคผนวก ข.....	74
ประวัติผู้วิจัย.....	82

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาเปิดสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตร พ.ศ.2521(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) และจะเปลี่ยนเป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ในปีการศึกษา 2546 เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยมุ่งปลูกฝังให้นักเรียนทุกคนมีความสามารถพัฒนาตนเองเพื่อเป็นคนดี คนเก่ง มีความกล้าในด้านการคิด การพูด และการปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีเป้าหมาย 3 ประการคือ 1.เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรที่กำหนดให้นักเรียน คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น 2. สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเดิมของการจัดตั้งโรงเรียนสาธิตขึ้นเพื่อเป็นแหล่งทดลองสอนและรูปแบบการสอนที่ครูอาจารย์ของสถาบันคิดค้นขึ้นเป็นลักษณะห้องปฏิบัติการทางการศึกษา 3.ใช้เป็นห้องปฏิบัติการของนักศึกษาสายการศึกษาที่พร้อมจะออกไปเป็นครูที่ดีได้สังเกต ได้ทดลองและมีส่วนร่วมปฏิบัติงานธุรการ งานประจำของครูประจำชั้น ได้สอนในสถานการณ์จริง และสุดท้ายได้ฝึกปฏิบัติการเป็นครูเต็มรูปแบบ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2542 ได้กำหนดยุทธศาสตร์สำคัญคือ ให้มีการปฏิรูปการศึกษา โดยมีสาระซึ่งเป็นโครงสร้าง 6 ประการคือ มีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา มีการพัฒนา มาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการระดมทรัพยากร มาใช้ในการจัดการศึกษา และการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว และสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ได้เน้นให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้แก่บุตรหลานด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ 2542 : 5) ซึ่งการจัดการศึกษาและการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้เริ่มให้ผู้ปกครองเข้ามามีบทบาทช่วยเหลือบุตรหลานของตนตั้งแต่ พ.ศ. 2532 โดยก่อตั้งชมรมผู้ปกครองขึ้นเพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน เป็นกรรมการโรงเรียน ให้แนวคิดที่โรงเรียนควรจัดทำเพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามความต้องการ และความคาดหวังของผู้ปกครอง ทั้งนี้ต้องไม่ขัดแย้งกับหลักการบริหารของโรงเรียน การเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครองดังกล่าว สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 9 (6) ที่กำหนดให้มีการจัดโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา

หลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น เพื่อเป็นการระดมกำลังทุกส่วนของสังคมร่วมกันจัดการศึกษาที่ดีที่สุดให้แก่ประชาชนทุกเพศทุกวัย (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : 6)

การจัดการศึกษาและการบริหารงานโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และบริหารงานของโรงเรียนเท่าที่ทำอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่มีตัวบ่งชี้ว่าการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครองนั้นสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของผู้ปกครองหรือไม่ ดังนั้นโรงเรียนควรที่จะได้มีการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการเข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องใดมากน้อยเพียงใด ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้นนี้ ทำให้ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรคนหนึ่งของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สนใจที่จะทำการศึกษาความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารของโรงเรียน 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม และด้านกิจการนักเรียน ซึ่งผลการศึกษาที่ได้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารโรงเรียน เพื่อนำมาซึ่งคุณภาพของการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิต สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิต สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปีการศึกษา 2545 จำนวน 300 คน
2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่
 - 2.1 ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 5 ด้าน คือ
 - 2.1.1 ด้านวิชาการ
 - 2.1.2 ด้านบุคลากร
 - 2.1.3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

2.1.4 ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

2.1.5 ด้านกิจการนักเรียน

2.2 แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถม
สาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 5 ด้าน คือ

2.2.1 ด้านวิชาการ

2.2.2 ด้านบุคลากร

2.2.3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

2.2.4 ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

2.2.5 ด้านกิจการนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน หมายถึง การปรารภณาเข้า
มาร่วมคิด ร่วมวางแผนและดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเพื่อให้เกิด
การพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และความเจริญงอกงามในตัวนักเรียน

การบริหารงานโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการ การจัดบริการเกี่ยวกับ
กิจกรรมต่างๆ จากบุคลากรหลายฝ่ายร่วมมือ เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นไปตาม
วัตถุประสงค์ซึ่งการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน
กับชุมชน ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม และด้านกิจการนักเรียน

ด้านวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดที่โรงเรียนประถมสาธิตสถาบัน
ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาจัดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการเรียนการ
สอนให้เกิดประสิทธิภาพ ทั้งกระบวนการจัดเนื้อหาวิชาความรู้ และประสบการณ์ตลอดจนกิจกรรม
ต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
และพัฒนาทั้งทางด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา

ด้านบุคลากร หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับบุคคลที่ปฏิบัติงานสอน
และทำหน้าที่อื่นๆ ภายในโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้แก่
การจัดหาบุคลากรมาปฏิบัติงาน การธำรงรักษาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร และการให้บุคลากร
พ้นจากงาน เพื่อให้บุคลากรได้รับความพึงพอใจที่จะทำงานให้มีประสิทธิภาพและให้เกิด
ประสิทธิภาพสูงสุด

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การดำเนินการระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในด้านการติดต่อประสานงานการร่วมกิจกรรมต่างๆ การให้ข้อเสนอแนะและการให้ความช่วยเหลือร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง / ชุมชนเพื่อประสานสัมพันธ์ให้เกิดผลดีทั้งสองฝ่าย

ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับสถานที่ที่ใช้จัดการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมต่างๆ ซึ่งได้แก่ อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด ห้องพัสดุ รวมทั้งสภาพแวดล้อมภายในบริเวณโรงเรียนที่ใช้เป็นที่พักผ่อน เล่นกีฬา สุขลักษณะของสภาพแวดล้อมและสาธารณูปโภคที่จัดบริการภายในโรงเรียน รวมถึงความสะอาดปลอดภัยรอบๆ โรงเรียน

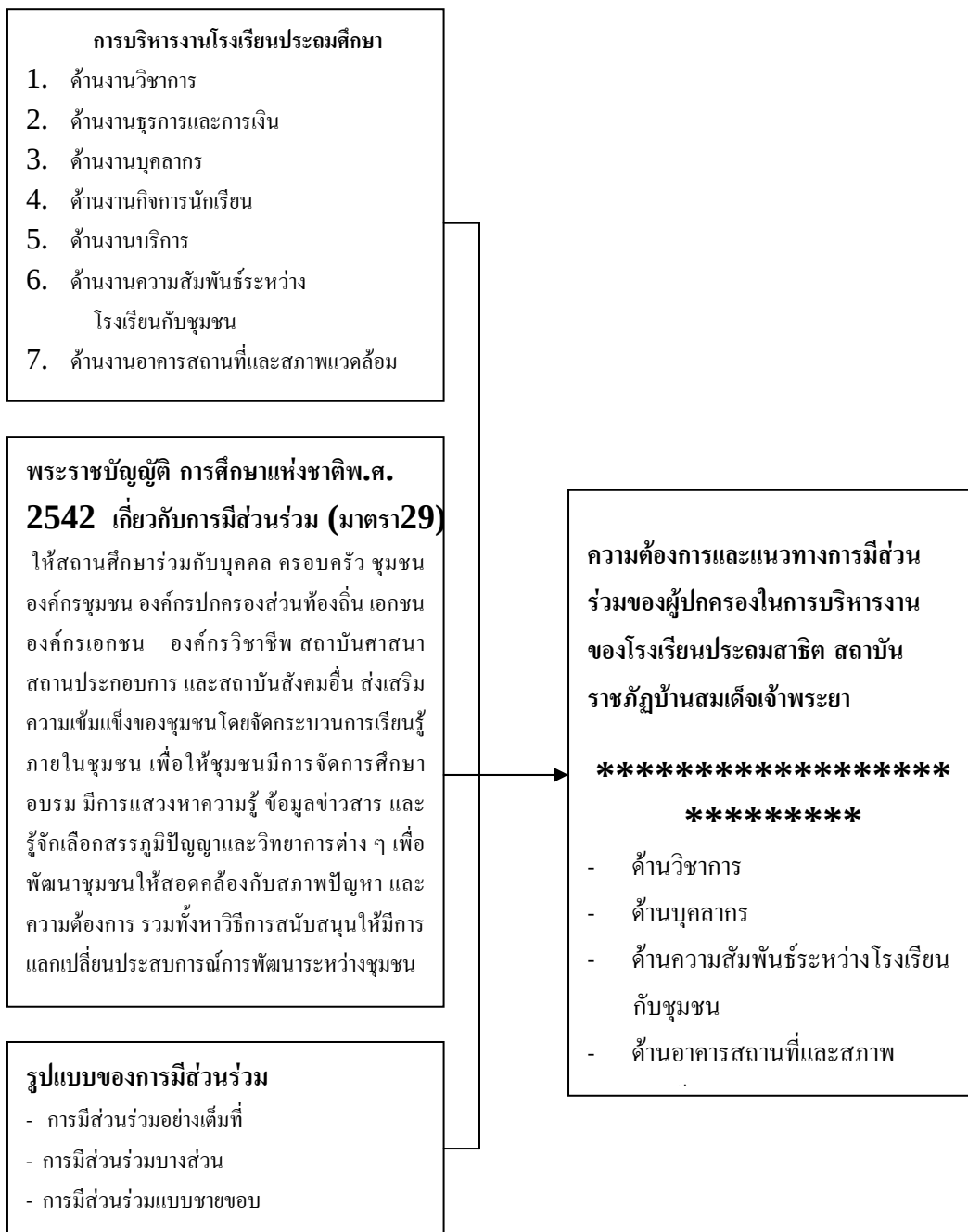
ด้านกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยเฉพาะนอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียนเพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นในสถานศึกษา

แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน หมายถึง วิธีการให้ผู้ปกครองนักเรียน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียน

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา หรือ ผู้อุปการะเลี้ยงดูนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาปีที่ ๒ บ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปีการศึกษา ๒๕๔๕

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยจะทำการศึกษาความต้องการและแนวทางมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมศึกษาสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยใช้กรอบแนวคิด ดังนี้



ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบความต้องการของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม และด้านกิจการนักเรียน

2. ได้ทราบแนวทางการพัฒนา ปรับปรุง และสนับสนุนให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมและมีบทบาทในการบริหารและจัดการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองในแต่ละด้าน

3. ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบายของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและพัฒนาโรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ประกอบการศึกษาครั้งนี้ โดยนำเสนอเนื้อหาตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียน
 - 1.1 ด้านวิชาการ
 - 1.2 ด้านบุคลากร
 - 1.3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
 - 1.4 ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
 - 1.5 ด้านกิจการนักเรียน
2. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
3. การบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 3.1 ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 3.2 ความหมายของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของผู้ปกครอง
 - 3.3 ลักษณะของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 3.4 รูปแบบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
 - 3.5 ระบบของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียน

1.1 ความหมายของการบริหารโรงเรียน

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2533 : 12) ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียนว่า หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานของกลุ่มบุคลากรซึ่งเรียกว่าผู้บริหาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบริการการจัดการศึกษาแก่สมาชิกในสังคม

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534 : 3 - 4) ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคลากรหลายคนร่วมกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในด้านต่างๆ นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรมเพื่อให้ตรงกับความต้องการของสังคม

มนัส พลายชุม (2540 : 8) ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียน หมายถึง การดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

สรุปการบริหารโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการ การจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ จากบุคลากรหลายฝ่ายร่วมมือกัน เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามที่รัฐกำหนดไว้โดยจะต้องพัฒนานักเรียนในทุกด้านตั้งแต่ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้นักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นงานบริหารการศึกษาในโรงเรียนจึงเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลและรับผิดชอบของหัวหน้าสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่บริหารภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมาย

1.2 ขอบข่ายของการบริหารงานโรงเรียน

กิติมา ปรีดีดิolk (2532 : 41) ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารโรงเรียนเป็น 6 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานธุรการและการเงิน. การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานอาคารสถานที่ การบริหารงานกิจการนักเรียน และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 4) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารโรงเรียนเป็น 6 ด้านได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงินและการพัสดุ งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์กับชุมชน

กรมสามัญศึกษา (2540 : 3 - 10) กำหนดขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนไว้ 7 งาน ได้แก่ การบริหารงานทั่วไป งานธุรการ งานวิชาการ งานปกครองนักเรียน งานบริการงานโรงเรียนกับชุมชน และงานการบริหารอาคารสถานที่

แคมเบล และคณะ (Cambell and others.1971 : 116 - 144) ได้แบ่งขอบข่าย การบริหารงานโรงเรียนออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ งานวิชาการ งานบริหารบุคคล งานกิจการ นักเรียน งานอาคารสถานที่ งานสัมพันธ์กับชุมชน และงานงบประมาณธุรการ

สรุปขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนครอบคลุมงาน 6 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานธุรการและการเงิน. การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานอาคารสถานที่ การบริหารงานกิจการนักเรียน และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาการบริหารงานโรงเรียนสาธิตเพียง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และด้านกิจการนักเรียน เพราะว่างานทั้ง 5 ด้านนี้ สามารถครอบคลุมงานบริหารโรงเรียน และสอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียนประถมสาธิต โดยการบริหารงานโรงเรียนในแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้

1.3 ด้านวิชาการ

1.3.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 16) ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง การจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ชัยวัฒน์ ไทยเกรียงไกรยศ (2536 : 6) ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง การจัดเก็บบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน การนิเทศภายใน การกำกับดูแล การวัดผล การใช้ห้องสมุด การใช้เทคนิคการสอน การเตรียมการสอน การจัดห้องเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

เกสสิณี ชิวปรีชา (2530 : 8) ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง กิจกรรมทางการศึกษาที่จัดขึ้นทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์และเกิดการเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ คุณสมบัติและทักษะความสามารถตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการศึกษา

ปนัดดา พรพิณเนส (2540 : 7) ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่ดำเนินไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

สมศรี มธุรสสุวรรณ (2541 : 14) ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง กิจกรรมทุก ๆ ด้านที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเกิดการพัฒนาในตัวเด็กตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

เรณู ครุฑไทย (2542 : 9) ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง การจัดกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์อย่างมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

นาวิ ยั่งยืน (2544 : 10) สรุปความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง การบริหารงานวิชาการเป็นกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะกิจกรรมที่ เกี่ยวกับการ ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน

สุวรรณ รุทธนาณรงค์ (2540 : 9) สรุปความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนวางแผนการจัดระบบการใช้เวลาในการปฏิบัติงานให้ได้ ประโยชน์สูงสุด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพด้านงานวิชาการในสถานศึกษา เช่น การดำเนินงานที่ เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน การผลิตสื่อ และอุปกรณ์การศึกษา การนิเทศภายในสถานศึกษา และการประเมินผลการเรียนการสอน

สรุปการบริหารวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ

1.3.2 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

จรัส สังข์ขาว (2542 : 29) ได้กล่าวว่างานบริหารวิชาการที่ ผู้บริหารจะต้อง เข้าใจขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ คือ 1) วัตถุประสงค์ นโยบาย และวิธีบริหารทาง วิชาการ 2) หลักสูตร และประมวลการสอน 3) ตารางสอน 4) อุปกรณ์การศึกษา 5) แบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบ 6) การจัดแบ่งหมู่นักเรียน 7) การนิเทศการสอน 8) การ จัดห้องสมุด 9) การวัดผลและประเมินผล

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 6-7) กำหนดให้ งานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน สำหรับขอบข่ายของงานวิชาการสำหรับโรงเรียน ประถมศึกษาเสนอไว้ ดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. งานการเรียนการสอน
3. งานสื่อการเรียนการสอน
4. งานวัดผลและประเมินผล
5. งานห้องสมุด
6. งานนิเทศการศึกษา
7. งานด้านการวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน
8. งานส่งเสริมการสอน
9. งานประชุมอบรมทางวิชาการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 17) กำหนดขอบข่ายครอบคลุมตั้งแต่การวางแผน เกี่ยวกับงานวิชาการ การดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดบริการ การเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล รวมทั้งการติดตามผล

บุญมี เณรยอด (2534 : 11) กำหนดขอบข่ายของงานวิชาการไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. หลักสูตรและเอกสารการใช้หลักสูตร
2. ตารางสอนและวิธีสอน
3. วัสดุอุปกรณ์และการใช้แหล่งทรัพยากรท้องถิ่น
4. งานห้องสมุด
5. งานกิจกรรมนักเรียน
6. การนิเทศงานวิชาการในโรงเรียน
7. การกำหนดให้ครูอาจารย์ปฏิบัติงานวันวิชาการ
8. การแนะแนว
9. การวัดและประเมินผล
10. การวางแผนปรับปรุงงานวิชาการ

วิชากร อาคม จันทสุนทร (2537 : 2-28) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงาน วิชากร ได้แก่ การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ การจัดดำเนินการเกี่ยวกับการ

เรียนการสอน การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอนเป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก การส่งเสริมการจัดหลักสูตรการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และการวัดและประเมินผล

สรุป ขอบข่ายของการบริหารงานด้านวิชาการครอบคลุมงานต่าง ๆ ได้แก่ การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ การจัดดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอน การส่งเสริมการจัดหลักสูตร และการวัดและประเมินผล

1.4 ด้านบุคลากร

1.4.1 ความหมายของการบริหารงานบุคลากร

คนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด เพราะคนที่มีความรู้ความสามารถจะเป็นทางที่นำไปสู่ความสำเร็จและประสิทธิผลของการบริหารกิจการต่าง ๆ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญแก่หน่วยงานอย่างยิ่ง และต้องเป็นระบบที่สามารถดึงดูดบุคลากรที่มีความสามารถอยู่ในหน่วยงานให้นานที่สุดดังที่ วิจิตร ศรีสะอ้าน (2530 : 2) ได้กล่าวไว้ในการบริหารทางการศึกษาว่า “บุคลากรเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งโดยนับเป็นกุญแจแห่งสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา เชื่อกันว่าครูดี คือจุดเริ่มต้นของการพัฒนาการศึกษา สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องบริหารบุคลากรให้ได้ผลดีและประสบความสำเร็จในการทำให้บุคลากรทุกฝ่ายในหน่วยงานร่วมมือกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2536 : 5) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานบุคลากร หมายถึง การกิจอย่างหนึ่งของผู้บริหารการศึกษา ที่กระทำไปตามขั้นตอนต่อไปนี้ คือการวางแผนให้ได้มาซึ่งบุคลากร การสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนา การบำรุงขวัญ การจูงใจ การให้ค่าตอบแทน และการให้พ้นจากงาน ทั้งนี้เพื่อให้ทรัพยากรการบริหาร คือบุคลากรปฏิบัติงานเต็มความรู้ ความสามารถและเต็มเวลา จนบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์การการศึกษาวางไว้

เสน่ห์ ผดุงญาติ (2535 : 9) ให้ความหมายของการบริหารงานบุคลากรว่า หมายถึง การบริหารหรือจัดการงานด้านที่เกี่ยวกับตัวบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์การใดองค์การหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเลือกสรรผู้มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานให้มีจำนวนเพียงพอเพื่อให้การใช้กำลังคนเกิดประโยชน์เต็มที่ เพื่อรักษากำลังแรงงาน บำรุงส่งเสริมสมรรถภาพและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ดีมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลสำเร็จสมความมุ่งหมายขององค์การ

สมาน รังสิโยภุชญา (2531 : 92) ให้ความหมายของการบริหารงานบุคลากรว่า หมายถึง ดำเนินการเกี่ยวกับตัวบุคลากรในองค์การหรือหน่วยงาน นับตั้งแต่การสรรหาบุคลากรมาปฏิบัติงาน การบรรจุและแต่งตั้ง การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน ไปจนถึงการพิจารณาบุคลากรให้พ้นจากงาน

อุทัย หิรัญโต (2531 : 2) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานบุคลากรว่า หมายถึง การปฏิบัติการที่เกี่ยวกับตัวบุคลากรหรือตัวเจ้าหน้าที่ในองค์การใดองค์การหนึ่ง นับตั้งแต่การสรรหาคนเข้าทำงาน การคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การโอน การย้าย การฝึกอบรม การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนขั้นเงินเดือน การปกครองบังคับบัญชา การดำเนินการทางวินัย การให้พ้นจากงาน ตลอดจนการจ่ายค่าบำเหน็จบำนาญ เมื่อออกจากราชการไปแล้ว

สุรัฐ ศิลปอนันต์ (2530 : 16) ให้ความหมายของการบริหารงานบุคลากรว่า หมายถึง กระบวนการวางนโยบาย กำหนดความต้องการบุคลากร การสรรหา การใช้ การพัฒนา การจูงใจ การจัดสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูล การเลื่อนตำแหน่ง การโอนย้าย และการพ้นจากราชการ

ฟลิปโป (Flippo 1971 : 72) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานบุคลากรไว้ว่า หมายถึง การวางแผน การจัดการองค์การ การอำนวยความสะดวก การควบคุม การสรรหา การพัฒนา อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และการทำนุบำรุงรักษาไว้ซึ่งบุคลากรขององค์การเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ขององค์การ

สเตห์ล (Stahl 1971 : 113) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานบุคลากรไว้ว่า หมายถึง ผลรวมของความเกี่ยวข้องของทรัพยากรบุคลากรในราชการ ซึ่งให้ประโยชน์กับราชการได้มากที่สุด เพราะการบริหารเป็นวิธีปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

สุวรรณ รุทธานุรักษ์ (2540 : 9) ได้กล่าวไว้ว่า การที่ผู้บริหารโรงเรียนวางแผนการจัดระบบการใช้เวลาในการปฏิบัติงานให้ได้ประโยชน์สูงสุด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพด้านงานบุคลากร เช่น การควบคุม กำกับ ติดตาม แนะนำ ให้คำปรึกษา ส่งเสริม สนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรนิเทศ และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา

สรุปการบริหารบุคลากร หมายถึง การบริหารงานบุคลากรเป็นการดำเนินงานซึ่งเกี่ยวกับบุคลากรในองค์การ ตั้งแต่การจัดหาบุคลากรมาปฏิบัติงานการธำรงรักษามูลค่าบุคลากร การพัฒนาบุคลากร และการให้บุคลากรพ้นจากงาน เพื่อให้บุคลากรได้รับความพึงพอใจที่จะทำงานให้มีประสิทธิภาพและให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.4.2 ขอบข่ายการบริหารงานบุคลากร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ (2532 : 1) กล่าวถึงภารกิจของการบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนเอกชนว่ามีขอบข่าย ดังนี้

- 1) งานบุคลากรในโรงเรียน
- 2) การดำเนินงานก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง
- 3) การวางแผนโครงการเสริมประสิทธิภาพบุคลากร
- 4) การคุ้มครองสิทธิของบุคลากร
- 5) การดำเนินงานเมื่อบุคลากรพ้นจากตำแหน่ง

พนัส หันนาคินทร์ (2530 : 46) กล่าวว่าขอบข่ายของการบริหารงานบุคลากร ในสถานศึกษา มีอยู่ 8 ประการคือ

- 1) การวางแผนกำลังหรือ การจัดอัตรากำลัง
- 2) การสรรหา หรือ การรับสมัครบุคลากรเข้าทำงาน
- 3) การคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงาน
- 4) การนำเข้าสู่งาน
- 5) การประเมินบุคลากร
- 6) การพัฒนาบุคลากร
- 7) การตอบแทนบุคลากร
- 8) การสร้างสภาพความมั่นคงในการทำงานของบุคลากร

เวย์น และ โน (Wayne and Noe 1990 : 8 - 10) เสนอขอบข่ายของการบริหารงานบุคลากรไว้ 6 ประการ คือ

- 1) การวางแผนและคัดเลือกบุคลากร
- 2) การพัฒนาบุคลากร
- 3) การจัดผลประโยชน์ตอบแทน
- 4) การจัดสวัสดิการเกี่ยวกับความปลอดภัยและสุขภาพอนามัย
- 5) การสร้างแรงจูงใจสัมพันธ
- 6) การวิจัยทรัพยากรบุคลากร

แคสเทเตอร์ (Castetter, 1976 : 42 - 43) มีความเห็นว่าการบริหารบุคลากรมีข้อบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การจัดองค์การ การวินิจฉัย สั่งการและการควบคุมซึ่งเริ่มตั้งแต่การวางแผน การสรรหา การบรรจุ การประเมินผล การพัฒนา การให้ค่าตอบแทน และการให้ความมั่นคงปลอดภัย

สรุปข้อบ่งชี้ของการบริหารบุคลากร เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การบำรุงรักษาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร และการให้พ้นจากงาน

1.5 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

1.5.1 ความหมายของการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

สุวรรณ รุทธนาสุรักษ์ (2540 : 9) ได้ให้ความหมายของงานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนว่า หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนวางแผนการจัดระบบการใช้เวลาในการปฏิบัติงานให้ได้ประโยชน์สูงสุด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพด้านงานสัมพันธ์ชุมชนในสถานศึกษา เช่น การดำเนินงานเกี่ยวกับสมาคม ผู้ปกครองและครู การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน การเยี่ยมเยียนผู้ปกครอง และชุมชน การให้บริการแก่ชุมชนทั้งในด้านความรู้ สุขภาพ อนามัย งานอาชีพ ตลอดจนการ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนได้เข้ามามี ส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน

มนัส พลอยชุม (2540 : 8) ได้ให้ความหมายของงานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนว่า หมายถึง การดำเนินการระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในด้านการใช้ข้อมูลข่าวสาร การรับฟังความคิดเห็น การให้ข้อเสนอแนะ การให้และรับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีและเพื่อความร่วมมือในการพัฒนาการเรียนของนักเรียน และการจัดการศึกษาของโรงเรียน

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534 : 32) ได้ให้ความหมายของงานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนว่า หมายถึง กิจกรรมที่ควรดำเนินงานในด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง คือ

1. ครูออกเยี่ยมเยียนผู้ปกครองเมื่อมีโอกาส
2. รายงานความก้าวหน้าทางการศึกษาของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเชิญผู้ปกครองมาเยี่ยมเยียนโรงเรียนในโอกาสที่มีกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนและโรงเรียน
3. จัดการประชุมผู้ปกครองในโอกาสอันควรเป็นครั้งคราว

4. ส่งข่าวสาร จดหมายข่าว แจ้งความเคลื่อนไหวก้าวหน้าหรือเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนให้ทราบ
5. จัดนิทรรศการผลงานของนักเรียนและเชิญผู้ปกครองมาเยี่ยมชม
6. เชิญผู้ปกครองที่มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่เด็ก
7. เชิญผู้ปกครองมาเยี่ยมเยียนกิจกรรมพิเศษของโรงเรียน เช่น กีฬา ละคร หรือดนตรี
8. จัดให้มีวัน “คุยกับครู” โดยเชิญผู้ปกครองมาสนทนากับครูประจำชั้นอย่างน้อยภาคเรียนละครั้ง
9. ผลักดันให้เกิดสมาคมผู้ปกครองและครู

สรุปการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การดำเนินการระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในด้านการติดต่อ ประสานงาน การร่วมกิจกรรมต่าง ๆ การให้ข้อเสนอแนะ และการให้ความช่วยเหลือร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง / ชุมชน เพื่อประสานสัมพันธ์ให้เกิดผลดีทั้งสองฝ่าย

1.5.2 ขอบข่ายการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2532 : 91) เสนอแนวคิดที่ว่า โรงเรียนกับชุมชนไม่สามารถแยกออกจากกันได้ เพราะโรงเรียนและชุมชนมีบทบาทเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีขอบข่ายครอบคลุม 5 รายการ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์โรงเรียน การให้บริการแก่ชุมชน การร่วมกิจกรรมชุมชน การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน และการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 12) ได้สรุปขอบข่ายของการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ดังนี้

1. การประชาสัมพันธ์โรงเรียน
2. การให้ความช่วยเหลือและให้บริการแก่ชุมชน
3. การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน
4. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน
5. การสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชน

รวิวรรณ ชุมชัย (2536 : 272) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมให้มีคณะกรรมการและสมาคม หรือชมรมผู้ปกครอง
2. สนับสนุนการปฏิบัติงานของสมาคมหรือชมรมผู้ปกครองและครู
3. ให้ผู้ปกครองมีส่วนช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ เช่น งานวิชาการ อาคารสถานที่ การจัดหาอุปกรณ์ การให้ทุนการศึกษา การให้สวัสดิการครู ภารโรง และนักเรียน การแนะแนวการศึกษา ความร่วมมือในการควบคุมความประพฤติ และการพัฒนาจิตใจของนักเรียน การส่งเสริมและการสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่โรงเรียน

สรุป ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนมีลักษณะความสัมพันธ์เป็นแบบ 2 ทาง คือ มีบทบาททั้งผู้ให้และผู้รับ การดำเนินงานด้านนี้ประกอบด้วยงาน 5 ลักษณะ คือ การประชาสัมพันธ์โรงเรียน การให้บริการแก่ชุมชน การร่วมกิจกรรมชุมชน การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน และการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชน

1.6 ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

1.6.1 ความหมายของการบริหารงานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 197) ให้ความหมายของการบริหารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมว่า หมายถึง การรู้จักจัดหา รู้จักใช้อาคารให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการควบคุมดูแลรักษา การให้บริการแก่ชุมชน และการรู้จักส่งเสริมทำนุบำรุงอาคารสถานที่ที่มีอยู่ให้คงสภาพดี และสนองความต้องการได้อย่างเพียงพอ

อรทิพย์ อารยะทรงศักดิ์ (2536 : 38) ให้ความหมายของการบริหารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมว่า หมายถึง การจัดอาคารสถานที่ซึ่งประกอบด้วย ตัวอาคารสถานที่ และบริเวณที่ใช้ในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและให้ได้ผลตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้

อรัญญา อุดมศรี (2539 : 46) ให้ความหมายของการบริหารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมว่า หมายถึง การที่ผู้บริหารรู้จักบริหารอาคารสถานที่ได้อย่างเหมาะสมและคุ้มค่าเกิดประโยชน์ ตลอดจนการควบคุมดูแลรักษา พร้อมทั้งให้บริการแก่ชุมชน

สุรธรรมา รุทธานุรักษ์ (2540 : 9) ให้ความหมายของการบริหารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมว่า หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนวางแผนการจัดระบบการใช้เวลาใน การปฏิบัติงานให้ได้ประโยชน์สูงสุด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพด้านงานอาคารสถานที่ ในสถานศึกษา เช่น การวางแผนการใช้อาคารสถานที่ห้องเรียน ห้องประชุม การปรับปรุงอาคารสถานที่ การจัดตกแต่ง และบำรุงรักษาอาคารสถานที่ในโรงเรียน

สรุป การบริหารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม หมายถึงการดำเนินการเกี่ยวกับสถานที่ที่ใช้จัดการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมต่างๆ ซึ่งได้แก่ อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด ห้องพักรับประทานอาหาร รวมทั้งสภาพแวดล้อมภายในบริเวณโรงเรียน ที่ใช้เป็นที่พักผ่อน เล่นกีฬา สุขลักษณะของสภาพแวดล้อม และสาธารณูปโภคที่จัดบริการภายในโรงเรียน รวมถึงความสะอาดปลอดภัยรอบๆ โรงเรียน

1.6.2 ขอบข่ายของการบริหารงานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2535 : 49) ได้ให้แนวทางในการบริหารงานอาคารสถานที่ในโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ตามเกณฑ์การรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ไว้ดังนี้

- 1) จัดอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียนให้เหมาะสมกับการใช้งานและให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 2) เป้าหมายหลักอื่น ๆ ที่โรงเรียนเน้นเกี่ยวกับการบริหารงานอาคารสถานที่

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 503) ได้กำหนดขอบข่ายของงานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมว่า ประกอบด้วย การจัดสร้างอาคารสถานที่ การใช้และบำรุงอาคารสถานที่ รวมทั้งการควบคุมดูแลและประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

สรุป การบริหารงานอาคารสถานที่เป็นการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดสร้างอาคารสถานที่ การใช้และบำรุงอาคารสถานที่ การควบคุมดูแลและประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

1.7 ด้านกิจการนักเรียน

1.7.1 ความหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียน

กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 165) ได้ให้ความหมายของกิจการนักเรียน หมายถึง การจัดดำเนินกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ตั้งแต่ก่อนการที่นักเรียนจะเข้าเรียน ระหว่างเรียนจนกระทั่งจบการศึกษา

ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2534 : 4) ได้ให้ความหมายของกิจการนักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนปกติขึ้น เพื่อบริการให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาการด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านอารมณ์ สังคม และจิตใจ ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้ดี

สุวรรณา รุทธานุรักษ์ (2540 : 9) ได้ให้ความหมายของกิจการนักเรียน หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนวางแผนการจัดระบบการใช้เวลาในการปฏิบัติงานให้ได้ประโยชน์สูงสุด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพด้านงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา เช่น การปกครองนักเรียน การแนะแนว การบริการสุขภาพการอนามัย การจัดหาน้ำดื่มน้ำใช้ ตลอดจนการบริการด้านอาหารกลางวันให้แก่นักเรียนในสถานศึกษา

จรัล สังข์ขาว (2542 : 30) กล่าวว่างานด้านกิจการนักเรียน เป็นงานโรงเรียนต้องพยายามให้เด็กที่อยู่ในวัยเรียนทุกคนมีโอกาสเป็นนักเรียนอย่างเสมอภาคและยุติธรรม เพราะการศึกษาช่วยให้เด็กเติบโตขึ้นมาเป็นพลเมืองของชาติการศึกษาช่วยให้นักเรียนมีความรอบรู้และความฉลาดมีไหวพริบ รู้จักแก้ปัญหาต่างๆ ของตนเอง รู้จักปรับตัวให้เหมาะสม สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ เพื่อช่วยให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต

สรุปการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยเฉพาะนอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียนเพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นในสถานศึกษา

1.7.2 ขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 11) กล่าวว่า งานกิจการนักเรียนเป็นงานช่วยสนับสนุนงานวิชาการ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมที่สำคัญ 4 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ 2) กิจกรรมบริการนักเรียน 3) กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน 4) กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า

กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2535 : 19) ได้ให้แนวทางในการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ตามเกณฑ์ รับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษาไว้ดังนี้

- 1) การบริการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ทั้งร่างกายและจิตใจที่เหมาะสมกับวัย และความต้องการของนักเรียน
- 2) จัดการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักเรียนโดยทั่วถึงและสม่ำเสมอทั้งในโรงเรียนและระหว่างการเดินทาง
- 3) จัดบริการแนะแนวนักเรียนครบทุกด้าน
- 4) จัดกิจกรรมนักเรียนที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน และความสนใจ ความต้องการเพื่อพัฒนาด้านต่าง ๆ ของนักเรียนแต่ละบุคคล
- 5) จัดความช่วยเหลือและสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนที่มีความจำเป็น เพื่อ ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา
- 6) เป้าหมายหลักอื่น ๆ ของโรงเรียนที่เน้นเกี่ยวกับการบริการและกิจกรรมนักเรียน

แคมเบล และคณะ (Campbell and others 1977 : 149 - 155) ได้ให้ความเห็นว่า ภารกิจที่สำคัญในการบริหารกิจการนักเรียน มี 4 ประการ คือ

- 1) การสำรวจนักเรียน
- 2) งานทะเบียนและบัญชีนักเรียน
- 3) งานบริการนักเรียน ได้แก่ การแนะแนว การตรวจสุขภาพ เป็นต้น
- 4) วินัยและการควบคุมความประพฤติ

สรุปขอบข่ายงานกิจการนักเรียนนั้น ประกอบด้วย งานทะเบียนนักเรียน งานบริการนักเรียนในด้านต่าง ๆ และงานวินัยและควบคุมความประพฤติ

2. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวถึง เรื่องการมีส่วนร่วมในการศึกษาของชุมชนไว้ดังนี้

มาตรา 8 (2) การจัดการศึกษาให้ยึดหลักให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

มาตรา 9 การจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

(2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(5) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา และ

(6) การมีส่วนร่วมของบุคลากร ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ๆ

มาตรา 24 (6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคลากร ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชน

สรุป พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประชาชน เอกชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

3. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

3.1 ความหมายของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะส่งผลให้การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ประสบความสำเร็จได้โดยง่าย การมีส่วนร่วมจึงมีความสำคัญต่อหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ อย่างยิ่ง

ในเรื่องความหมายของการมีส่วนร่วมนั้น ได้มีนักวิชาการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมไว้แตกต่างกันดังนี้

สัมพันธ์ อุปลา (2541 : 13) ให้ความหมายของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมว่า หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารให้ผู้ที่บังคับบัญชามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ เป็นการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งของบุคลากร เป็นการใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาการบริหาร

ชาญชัย อาจินสมจาร (2534 : 9) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่ทุกให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ปัญหาที่กระทบกระเทือนองค์กรและงานของเขา การเข้ามาเกี่ยวข้องในงานของแต่ละบุคลากรหรือกลุ่ม ไม่ใช่เข้ามาเกี่ยวข้องทางด้านร่างกายเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องทางด้านสติปัญญาและอารมณ์ในกิจการขององค์กรนั้นด้วย

ชูศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2534 : 44) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง การให้สมาชิกทุกคนในองค์กรหรือ หน่วยงานเดียวกันได้กระทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่ทุกคนคาดหวังและประสบผลสำเร็จ บุคลากรทุกระดับในหน่วยงานร่วมมือกันรับผิดชอบ มีความรู้สึกผูกพันในฐานะเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรด้วยการปฏิบัติงานอย่างมีเป้าหมายและทิศทาง

พูนชัย มหาวงศนันท์ (2540 : 10) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การที่บุคลากรในหน่วยงานทุกคนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย ทิศทางการดำเนินงานต่าง ๆ และมีความร่วมมือรับผิดชอบ มีความรัก ความผูกพันต่อกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

โคเฮน และ อัฟฮอฟ (Cohen and Uphop, 1977 : 6) ให้ความหมายของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การมีส่วนร่วม 4 ประการ คือ 1) การมีส่วนร่วมใน การตัดสินใจว่าจะทำอะไร ทำด้วยวิธีใด 2) มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการ 3) มีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ และ 4) มีส่วนร่วมในการประเมินผล

สรุป การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่เกิดจากการที่บุคลากรกลุ่มบุคลากร หรือองค์กร ในการคิดริเริ่ม ตัดสินใจ วางแผนปฏิบัติ ตลอดจนติดตามและประเมินผลในกิจกรรมต่าง ๆ ของการบริหาร

3.2 ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนเป็นกระบวนการที่ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในชุมชนทำงานร่วมกันเพื่อช่วยให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สำหรับความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ได้มีนักวิชาการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมไว้แตกต่างกันดังนี้

ธีรภัทร์ เจริญดี (2542 : 15) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองว่า หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบระหว่างผู้ปกครองและครูใน การจัดการศึกษา

ฉันทนา ภาคบงกช (2537 : 22) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองว่า หมายถึง การที่ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องและสอดคล้องกับทางโรงเรียน

อรุณี หรดาล (2536 : 19) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองว่า หมายถึง การที่ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการและเตรียมความพร้อมให้กับเด็กด้วยการใช้เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ

หรรษา นิลวิเชียร (2535 : 12) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง กระบวนการที่ผู้ปกครอง ครูและชุมชนทำงานร่วมกัน นับตั้งแต่การวางแผน การทำงาน การเรียนรู้ และการตัดสินใจ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาของเด็ก

สรุป การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หมายถึง กระบวนการที่ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมกับครูในการวางแผนการทำงาน การเรียนรู้ การตัดสินใจ การประเมินผลการจัดการศึกษาให้กับเด็กอย่างเป็นระบบ

3.3 ลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้มีการจำแนกลักษณะหรือประเภทของการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวถึงลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วมดังนี้

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2540 : 19) ได้จำแนกขั้นตอนในการมีส่วนร่วมออกเป็น
4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในขั้นริเริ่มโครงการ เป็นขั้นของการค้นหาปัญหาและสาเหตุ ตลอดจนการตัดสินใจกำหนดความต้องการและจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในขั้นวางแผน เป็นขั้นของการเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการ แนวทางการดำเนินงานและกำหนดทรัพยากรที่จะใช้ในโครงการ

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินการ เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยการร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์และแรงงาน หรือโดยการบริหารงานและประสานงาน ตลอดจนดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผล เป็นขั้นของการเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินว่าการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ อาจเป็นการประเมินผลย่อยเพื่อดูความก้าวหน้าของการดำเนินงาน หรือการประเมินผลรวมสรุปรวบยอด

ดัสเซลดอร์ฟ (Dusseldorp, 1981 : 35 - 53) ได้รวบรวมแนวคิดในการจำแนกประเภทของการมีส่วนร่วมของนักวิชาการต่าง ๆ และใช้คุณลักษณะ 9 ประการมาจำแนกการมีส่วนร่วมออกเป็น 9 กลุ่มดังต่อไปนี้

1. การจำแนกตามระดับความสมัครใจ
2. วิธีการมีส่วนร่วม
3. ความเข้มของการมีส่วนร่วม
4. ความถี่ของการมีส่วนร่วม
5. ระดับของประสิทธิผล
6. พิสัยของการมีส่วนร่วม
7. ระดับขององค์การ
8. ผู้เข้าร่วม
9. ลักษณะของการวางแผน

ชาดิด และคณะ (Shadid and others, 1982 : 356) ได้จำแนกขั้นตอนหรือประเภทของการมีส่วนร่วมออกเป็นเรื่องของการตัดสินใจ การดำเนินการ ผลประโยชน์ และการประเมินผล ดังมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้น ประการแรกที่สุดที่จะต้องกระทำก็คือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ

ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจช่วงดำเนินการวางแผนและการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้นจะได้คำถามที่ว่า ใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานและประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์นั้น นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้รวมทั้งผลประโยชน์ในทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบ ที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคลากรและสังคมด้วย

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตก็คือ ความเห็น ความชอบ และความคาดหวัง ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคลากรในกลุ่มต่าง ๆ ได้

อาร์สไตน์ (Arnstein 1991 : 203) กล่าวว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเข้าไปมีอำนาจและควบคุมไว้ 8 ประการด้วยกันคือ

1. กุศโลบาย เป็นการเข้ามาเพียงเพื่อประชาสัมพันธ์ตนเองไม่ได้มุ่งหวังการมีส่วนร่วม
2. การรักษา คล้าย ๆ กับกุศโลบาย แต่เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันและมีพฤติกรรมตามที่ผู้นำต้องการเท่านั้น
3. การบอกกล่าว เป็นการที่ผู้นำให้ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมเพียงเล็กน้อย
4. การให้คำปรึกษา เป็นการที่ผู้นำให้ผู้ตามคอยพิจารณาถึงข้อคิดเห็นต่าง ๆ แต่ไม่ได้บังคับให้ผู้ตามต้องทำตามการมีส่วนร่วมของผู้ตาม
5. การปลอมโยน มีลักษณะเหมือนกับการเห็นอกเห็นใจคล้อยตาม แต่ในใจนั้นไม่ได้มีการยอมรับที่จะปฏิบัติตามเลย
6. การเป็นหุ้นส่วน หมายถึงการมีส่วนร่วมนั้น จะมีลักษณะการร่วมกันคิดร่วมกันทำและร่วมกันตัดสินใจมากขึ้น
7. การมอบอำนาจ เป็นการที่ผู้นำมอบอำนาจให้ผู้ตามปฏิบัติแทนซึ่งเป็นการเข้ามามีบทบาทในกิจกรรมของผู้ตามมากขึ้น
8. อำนาจและการควบคุมอยู่ในมือของผู้ตาม เป็นการที่ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมและกำหนดบทบาทอย่างแท้จริง

สรุป การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมจะประกอบด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน กระบวนการในการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และกระบวนการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

3.4 รูปแบบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2542 : 215 - 219) ได้แบ่งรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมแบบเหลื่อมล้ำตามคุณสมบัติของการมีส่วนร่วมเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ เป็นแบบแผนการมีส่วนร่วมของกลุ่มบุคลากรผู้มีอำนาจและมีทรัพยากรมากที่สุดในชุมชน ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ประธานและคณะกรรมการโรงเรียน เจ้าอาวาส และหัวหน้าโครงการ

1.1 บทบาทที่แสดงในการมีส่วนร่วม ได้แก่ ริเริ่มงาน คิดงาน ร่วมดำเนินการ

ร่วมสนับสนุน ร่วมงาน ร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างหนักแน่นจริงจัง มีอำนาจตัดสินใจที่เปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่ดำเนินงานได้

1.2 คุณสมบัติของผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ มีอำนาจตามระบบราชการ มีบารมี ได้รับ

การยอมรับในชุมชน มีทรัพยากรมาก เช่น มีความรู้ มีเงิน

2. การมีส่วนร่วมเป็นบางส่วน เป็นแบบแผนการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้มีอำนาจและทรัพยากรปานกลางในชุมชน ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มคณะครู คณะกรรมการโรงเรียน กิจกรรมที่มีส่วนร่วม ได้แก่ กิจกรรมตามประเพณี การประชุมต่าง ๆ การปรับปรุงอาคารสถานที่

2.1 บทบาทที่แสดงในการมีส่วนร่วม ได้แก่ ร่วมงาน ร่วมมือ ร่วมสนับสนุน ร่วมริเริ่มงาน ริเริ่มกิจกรรม บริจาคเงิน สิ่งของ เป็นผู้ร่วมดำเนินการ แสดงความคิดเห็นอย่างมั่นใจ มีอำนาจในการตัดสินใจบ้าง

2.2 คุณสมบัติของผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ เป็นคณะทำงานของผู้มีอำนาจในการปกครอง มีความรู้ ต้องการการทำงานเพื่อชุมชน

3. การมีส่วนร่วมแบบชายขอบ เป็นแบบแผนการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ที่ไม่มีอำนาจและทรัพยากรในชุมชน ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน และประชาชนทั่วไป โดยกิจกรรมที่มีส่วนร่วม คือ กิจกรรมของโรงเรียน งานตามประเพณี งานพิเศษ และการประชุม

3.1 บทบาทที่แสดงในการมีส่วนร่วม ได้แก่ เป็นผู้มาร่วมงาน เป็นผู้ให้ความร่วมมือ เป็นผู้ให้การสนับสนุน บริจาคเงินและสิ่งของ ร่วมดำเนินการและแสดงความคิดเห็นบ้าง ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ

สรุป รูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมมี 3 รูปแบบ คือ การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ การมีส่วนร่วมเป็นบางส่วน และการมีส่วนร่วมแบบชายขอบ ในแต่ละแบบจะมีความแตกต่างกันที่อำนาจและทรัพยากร บทบาทหน้าที่ก็แตกต่างกันออกไป

3.5 ระบบของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

ระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและเป็นที่ยอมรับว่าได้ผลในเชิงปฏิบัติมากมี 4 แบบ ดังนี้ (อุทัย บุญประเสริฐ 2542 : 15 - 17)

1. ระบบการปรึกษาหารือ เป็นการบริหารแบบเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมปฏิบัติงานในรูปคณะกรรมการต่าง ๆ รูปแบบนี้เป็นการกระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบ

2. ระบบกลุ่มคุณภาพ เป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมในรูปกลุ่มทำงาน ระบบคุณภาพแบบนี้เหมาะสำหรับใช้กับพนักงานระดับปฏิบัติหรือระดับหัวหน้างานเป็นการฝึกฝน และเปิดโอกาสให้ทำงานร่วมกันเพื่อค้นหาปัญหา วิเคราะห์ปัญหา หาสาเหตุของปัญหาตลอดแนวทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง

3. ระบบข้อเสนอแนะ หลักการปฏิบัติทุกคนได้กรอกแบบแสดงความคิดเห็นตามที่กำหนดและมีคณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอแนะตามแบบฟอร์มที่กำหนดหากมีข้อเสนอแนะใดที่ดีและนำไปปฏิบัติจะได้รับรางวัลตอบแทนแก่ผู้เสนอความคิดเห็น

4. ระบบส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนเป็นเจ้าของกิจการและรู้สึกผูกพันในการปฏิบัติงานเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

สรุป การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมบุคลากรสำคัญที่จะเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารงานมากหรือน้อยคือผู้บริหาร ส่วนระดับของการมีส่วนร่วมจะมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของผู้ร่วมงานและความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้บริหารนั่นเองไม่ว่าจะใช้ระบบการบริหารแบบใดก็ตาม

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

สุนิษฐ์ ภูพันธ์ (2531 : 217 – 218) ได้ทำการศึกษาวิจัยปัญหาการใช้อาคาร สถานที่ พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียน ห้องปฏิบัติการและโรงฝึกงานไม่เพียงพอ สถานศึกษาควรมีการขยายสถานที่ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน นักศึกษา เพื่อให้เหมาะสมกับการจัดแผน

การเรียน การจัดการการสอน เพื่อให้มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการและโรงฝึกงานที่เหมาะสมเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน

ศรียา สุขพานิช (2532 : 131 - 135) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อโรงเรียนและการศึกษาของบุตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อโรงเรียนและ การศึกษาของบุตรในด้านการปกครองนักเรียน ด้านการเรียนการสอน และด้านการบริการของโรงเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ความแตกต่างในความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อโรงเรียนและการศึกษาบุตรมีความสัมพันธ์กับอาชีพและระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการจะมีความคิดเห็นหรือเห็นด้วยอย่างแข็งแรงหรือเอาใจใส่ดูแลห่วงใยการดำเนินงานของโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพเอกชนและอาชีพอิสระ

สุณี จันสกุล (2538 : 134) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทและความช่วยเหลือของผู้ปกครองที่ให้แก่โรงเรียน พบว่า ผู้ปกครองที่อาศัยอยู่ในเมืองจะให้การสนับสนุนด้านทุนทรัพย์ หรือการนำอาหารมาร่วมในกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ เช่น กิจกรรมวันเด็ก วันแข่งขันกีฬา หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่โรงเรียนขอความร่วมมือไป ส่วนผู้ปกครองที่อยู่ห่างไกลออกไปที่ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม จะสละแรงกายมาช่วยพัฒนาหรือร่วมกิจกรรมของโรงเรียน และยังให้การสนับสนุนเรื่องอาหารและทุนทรัพย์ตามกำลังอีกด้วย

พิมพา ตามี (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า

1. ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนวางแผนปรับปรุงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง การปรับปรุงอาคารเรียน การเอาใจใส่ของครูและอาจารย์ใหญ่ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมกีฬา การจัดสภาพแวดล้อม และต้องการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ร่วมเป็นคณะกรรมการโรงเรียน ร่วมกำหนดนโยบายและวางแผนการปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน และร่วมประเมินผลการทำงานของโรงเรียน

2. ผู้ปกครองต้องการร่วมเป็นวิทยากรพิเศษ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การสอน
แหล่ง

ความรู้ สถานประกอบการ กิจกรรมแข่งขันทางวิชาการและต้องการเยี่ยมชมการแสดงผลงานของนักเรียน ต้องการทราบความก้าวหน้าของนักเรียน ต้องการให้ครูแนะนำการสอนการบ้าน

การสอนอ่าน การสอนเขียน การสอนเลขคณิต และชี้แจงเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลให้ผู้ปกครองเข้าใจ

3. ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนปรับปรุงห้องน้ำ ก๊อกน้ำ การกำจัดขยะ การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ปรับปรุงสนามกีฬา สนามเด็กเล่นและถนนในโรงเรียน โดยผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมสนับสนุนด้านแรงงาน แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะประสานงานให้ผู้อื่นมาช่วย ร่วมบริจาคเงินและบริจาควัสดุ

4. ผู้ปกครองต้องการให้ครูเยี่ยมบ้านนักเรียนและติดต่อกับครูโดยตรง ต้องการร่วมประชุม ปรึกษาหารือเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน การปรับปรุง ระเบียบข้อปฏิบัติของโรงเรียน การลงโทษและการยกย่องนักเรียน

5. ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับอาหารกลางวัน งานประเพณี กิจกรรมกีฬา การดูแลสุขภาพอนามัยของนักเรียนและต้องการได้รับการเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน การจัดกิจกรรมสร้างความสามัคคี การจัดการศึกษาผู้ใหญ่ การฝึกอบรมวิชาชีพ การใช้วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ บริการด้านสุขภาพอนามัยและข่าวสารความรู้

วรรณวิไล วรวิโกษิต (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในภาคกลาง พบว่า กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษานอก โรงเรียนโดยรวมและรายกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลกับตัวแปรต้น พบว่า กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น และระดับการศึกษาที่มาของการดำรงตำแหน่งและอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2541 : 87 - 88) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมา พบว่ากรรมการมีส่วนร่วมในแต่ละด้านมากที่สุด ดังนี้

1. ด้านการวางแผน ได้แก่ การร่วมกำหนดความต้องการในการพัฒนาโรงเรียน
2. ด้านการจัดหาและจัดสรรทรัพยากร ได้แก่ การจัดหาเงิน และจัดหากำลังคน / แรงงานให้โรงเรียน
3. ด้านการประสานงาน ได้แก่ การประสานงานกับคนในท้องถิ่นและหน่วยงานของราชการ

4. ด้านการประเมินแผน / การปฏิบัติ ได้แก่ การร่วมประชาสัมพันธ์ให้
ประชาชน
ทราบเมื่อผลการปฏิบัติงานเสร็จสิ้น

นอกจากนี้ยังพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเข้าไป
ร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น ร่วมประสานงาน ร่วมบริจาคเงินและทรัพย์สิน ตลอดจนในด้าน
การเสียสละแรงงาน และกล่าวอีกว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีภารกิจส่วนตัว และจะต้องประกอบ
อาชีพจึงมักไม่มีเวลาที่จะร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ

สัมพันธ์ อุปลา (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของ
ชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอชนบท
จังหวัดขอนแก่น ในส่วนของชุมชนโดยตรง พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ใน
ระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในกิจการนักเรียนมากกว่าด้านอื่น ๆ ปัญหาที่สำคัญ คือ
ชุมชนเข้าใจว่าภารกิจการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของโรงเรียนเท่านั้น ข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ
บุคลากรในโรงเรียนควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน และชุมชนควรมีส่วนร่วมรับรู้การ
ตัดสินใจกำหนดนโยบายโรงเรียน และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนพบว่าอยู่ใน
ระดับมาก โดยมีส่วนร่วมในเรื่องให้ความเห็นชอบต่อแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน
มากกว่าด้าน อื่น ๆ ปัญหาที่สำคัญ คือ เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการโรงเรียนมักไม่
แสดงความคิดเห็น ส่วนใหญ่จะคล้อยตามประธานในที่ประชุม ข้อเสนอแนะที่
สำคัญ คือ โรงเรียนต้องยอมรับในความสามารถในการตัดสินใจของคณะกรรมการโรงเรียนให้
มากขึ้น

ธีรภัทร์ เจริญดี (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่องการมีส่วนร่วมของ
ผู้ปกครองในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เขตการศึกษา 11 พบว่า

1. ด้านงานวิชาการของโรงเรียน ผู้ปกครองมีการปฏิบัติในการมีส่วนร่วมใน
โรงเรียนในระดับปานกลาง และมีความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในโรงเรียนในระดับมาก
2. ด้านงานบริหารของโรงเรียน ผู้ปกครองมีการปฏิบัติในการมีส่วนร่วมใน
โรงเรียนในระดับปานกลาง และมีความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในโรงเรียนในระดับมาก
3. ด้านการพัฒนานักเรียน ผู้ปกครองมีการปฏิบัติในการมีส่วนร่วมในโรงเรียนใน
ระดับปานกลาง และมีความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในโรงเรียนในระดับมาก
4. ด้านการติดต่อสื่อสาร ผู้ปกครองมีการปฏิบัติในการมีส่วนร่วมในโรงเรียนใน
ระดับปานกลาง และมีความคาดหวังที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในโรงเรียนในระดับมาก

นาวิ ยั่งยืน (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความต้องการของชุมชนในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ส่วนกลาง สหวิทยาเขตรัตนโกสินทร์ 1 โดยทำการศึกษาจากตัวแทนชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน ผู้แทน องค์การภาครัฐ ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนสถานประกอบการ ผู้แทนสถาบันศาสนา ตัวแทนครู ผู้แทนสถาบันสังคมอื่น ๆ และคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานพบว่า ชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ส่วนกลางสหวิทยาเขตรัตนโกสินทร์ 1 ต้องการมีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคลากร ด้านงบประมาณ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้แทนชุมชนต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคลากร ด้านการบริหารทั่วไป และด้านงบประมาณ ตามลำดับ ส่วนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องการมีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคลากร และด้านงบประมาณ ตามลำดับ

งานวิจัยต่างประเทศ

ไวท์ (White 1986 : 2886 - A) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาและความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ลักษณะผู้นำของอาจารย์ใหญ่กับประสิทธิผลในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้านหลักสูตรการเรียนการสอน แต่ขาดการมีส่วนร่วมทางด้านการบริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะผู้นำของอาจารย์ใหญ่กับประสิทธิผลของการทำงานเป็นไปในเชิงบวก แต่ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างระดับการมีส่วนร่วมของครูกับลักษณะการมุ่งงานของอาจารย์ใหญ่

วิทเทเคอร์ (Whitaker 1987 : 66 - 67) ได้ศึกษาทัศนะของผู้ปกครองและผู้บริหารที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเมือง เกี่ยวกับการวินิจฉัย สั่งการ หรือการตัดสินใจด้านการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองไม่มีความสะดวกในการรับข้อมูล หรือประกาศเกี่ยวกับโรงเรียนเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในเรื่องนโยบายการตัดสินใจทางการศึกษา ส่วนผู้บริหารเห็นว่าผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญต่อโรงเรียนในการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงโรงเรียน และบุคลากรในโรงเรียนควรตระหนักและจัดโครงการให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม

ชาโพสกา (Shaposka 1997 : 101 - 120) ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในชุมชน สถานภาพทางเศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิตในโรงเรียน กรณีศึกษาในกลุ่มโรงเรียนในส่วนการศึกษาโมนาวัลลี โดยศึกษาชุมชนที่มีโรงเรียน 4 ชุมชน อันมีลักษณะพิเศษ คือ 1) ชุมชนที่มีสภาพทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับดี และมีความร่วมมือจากชุมชนสูง 2) ชุมชนที่มีสภาพทางเศรษฐกิจสูงแต่ความร่วมมือจากชุมชนต่ำ 3) สภาพทางเศรษฐกิจต่ำแต่ความร่วมมือทางสังคมสูง 4) สภาพทางเศรษฐกิจและความร่วมมือทางสังคมต่ำ

ผลการศึกษา พบว่า โครงสร้างทางครอบครัว สถานะทางเศรษฐกิจและเชื้อชาติ อาจสะท้อนให้เห็นถึงระดับความร่วมมือของชุมชนที่มีให้โรงเรียน โดยมีลักษณะที่เด่นชัด คือ กลุ่มโรงเรียนที่มีคุณภาพชีวิตในโรงเรียนสูงจะมีความร่วมมือต่อชุมชนน้อยแต่กลุ่มโรงเรียนที่มีคุณภาพชีวิตในโรงเรียนต่ำ จะมีความร่วมมือต่อชุมชนสูง ลักษณะดังกล่าว คือ 1) ความสัมพันธ์ในทางบวกกับชุมชน 2) มีความร่วมมือกับเอกชนภาคเอกชนที่มีอิทธิพลต่อบรรยากาศ และคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียน รวมทั้งจัดหาบุคลากรและงบประมาณให้กลุ่มโรงเรียนด้วย 3) มีความกระตือรือร้นในการเรียนการสอน 4) มีคณะกรรมการโรงเรียนที่มีความคล่องแคล่วฉับไว

สรุป จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ส่วนใหญ่ที่ผ่านมามุ่งศึกษาความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของโรงเรียน และการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองและชุมชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ส่วนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ได้แก่ การวางแผน การจัดหาทรัพยากร การประสานงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะมีการศึกษาถึงความต้องการและแนวทางในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนโดยศึกษาให้ครอบคลุมกับขอบข่ายของการบริหารงานโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาในครั้งนี้ โดยศึกษาถึงความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม และด้านกิจการนักเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม และด้านกิจการนักเรียน โดยผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนในการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 300 คน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษากับประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โครงสร้างของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 5 ด้าน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่าชนิด 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ

โดยมีเกณฑ์การให้ระดับค่าคะแนนความต้องการดังนี้

5	หมายถึง	ต้องการมีส่วนร่วมมากที่สุด
4	หมายถึง	ต้องการมีส่วนร่วมมาก
3	หมายถึง	ต้องการมีส่วนร่วมปานกลาง
2	หมายถึง	ต้องการมีส่วนร่วมน้อย
1	หมายถึง	ต้องการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์ในการแปลความหมายของแต่ละระดับความต้องการ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์

ดังนี้ (ประกอบ กรรณสูตร, 2542 : 204)

4.50 – 5.00	หมายถึง	ต้องการมีส่วนร่วมมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	ต้องการมีส่วนร่วมมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	ต้องการมีส่วนร่วมปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	ต้องการมีส่วนร่วมน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	ต้องการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงาน
ของโรงเรียนประถมสาริต สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบ
เลือกตอบ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี และ ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง กับความต้องการและแนว
ทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนจากเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ
2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และนิยามปฏิบัติการ โดยแยกประเด็นหัวข้อ
ต่าง ๆ ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม และด้านกิจการนักเรียน
3. สร้างเครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความต้องการและแนวทางการมี
ส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียน ตามนิยามปฏิบัติการที่สร้างขึ้น
4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวน 5 ท่าน (รายละเอียดในภาคผนวก ข) เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำต่างๆ และนำมา
ปรับปรุง เพื่อให้แบบสอบถามมีความชัดเจน ถูกต้อง สมบูรณ์ และ ตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 30 ราย แล้วนำแบบสอบถามมาหาคุณภาพของเครื่องมือด้านความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha Cronbach Method) ซึ่งผลการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอลงหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนประถมสาธิต เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนประถมสาธิต โดยใช้แบบสอบถามส่งให้ผู้ปกครองด้วยตนเอง ใช้เวลาในการเก็บรวบรวม 1 – 2 สัปดาห์ และได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 300 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำข้อมูลไปวิเคราะห์ ตามขั้นตอนทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสอบถามจากกลุ่มประชากรที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมดมาวิเคราะห์ และประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Sciences) ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติร้อยละ
2. วิเคราะห์ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)
3. วิเคราะห์แนวทางในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยใช้สถิติร้อยละและการวิเคราะห์เนื้อหา สำหรับคำถามแบบปลายเปิด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้เป็นการนำเสนอผลการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ปกครองนักเรียน
- ตอนที่ 2 ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียน
- ตอนที่ 3 แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ปกครองนักเรียน

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ปกครองนักเรียนประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้ต่อเดือนและผู้ปกครองในแต่ละระดับชั้น รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของสถานภาพของผู้ปกครองนักเรียน

สถานภาพ		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	114	38.00
	หญิง	186	62.00
	รวม	300	100.00
อายุ	ต่ำกว่า 30 ปี	10	3.30
	30 – 39 ปี	126	42.00
	40 – 49 ปี	149	49.70
	50 – 59 ปี	13	4.30
	60 ปีขึ้นไป	2	0.70
	รวม	300	100.00
วุฒិการศึกษาสูงสุด	ต่ำกว่าปริญญาตรี	124	41.34
	ปริญญาตรี	150	50.00
	ปริญญาโท	24	8.00
	ปริญญาเอก	1	0.33
	ไม่ระบุ	1	0.33
	รวม	300	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ตัวแปร		จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ	รับราชการ	71	23.70
	พนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ	72	24.00
	รับจ้าง	38	12.70
	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	96	32.00
	อื่นๆ	22	7.30
	ไม่ระบุ	1	0.30
	รวม	300	100.00
รายได้ต่อเดือน	ต่ำกว่า 5,000 บาท	3	1.00
	5,000 – 10,000 บาท	68	22.70
	10,001 – 20,000 บาท	112	37.30
	มากกว่า 20,000 บาท	113	37.70
	ไม่ระบุ	4	1.30
	รวม	300	100.00
ผู้ปกครองนักเรียน	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	39	13.00
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	50	16.67
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	59	19.67
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	56	18.67
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	60	20.00
	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	28	9.33
	ไม่ระบุ	8	2.67
	รวม	300	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 62.00 มีอายุอยู่ระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 49.70 มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 37.70 และเป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

ตอนที่ 2 ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน โดยภาพรวม และเป็นรายด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม และด้านกิจการนักเรียน รายละเอียดดังตารางที่ 2 - 7

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน รายด้านและภาพรวม

ความต้องการในการมีส่วนร่วม	μ	σ	ระดับความต้องการ
1. ด้านวิชาการ	3.22	0.94	ปานกลาง
2. ด้านบุคลากร	2.97	0.87	ปานกลาง
3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.11	0.79	ปานกลาง
4. ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม	3.19	0.77	ปานกลาง
5. ด้านกิจการนักเรียน	3.26	0.77	ปานกลาง
รวมทุกด้าน	3.13	0.86	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.13$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน คือด้านกิจการนักเรียน ($\mu = 3.26$) รองลงมาคือด้านวิชาการ ($\mu = 3.22$) ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ($\mu = 3.19$) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ($\mu = 3.11$) และด้านบุคลากร ($\mu = 2.97$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน ด้านวิชาการ

ความต้องการในการมีส่วนร่วม	μ	σ	ระดับความต้องการ
1.มีส่วนร่วมวางแผนกำหนดนโยบายและทิศทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน	3.15	0.81	ปานกลาง
2.มีส่วนร่วมวางแผนการรับนักเรียน	3.08	0.93	ปานกลาง
3.มีส่วนร่วมในกิจกรรมปฐมนิเทศนักเรียนใหม่	3.12	0.85	ปานกลาง
4.มีส่วนร่วมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาพัฒนาการเรียนการสอน	3.59	0.97	มาก
5.มีส่วนร่วมปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร	3.15	0.98	ปานกลาง
6.มีส่วนร่วมจัดหาวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน	2.98	0.97	ปานกลาง
7.มีส่วนร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน	2.70	0.93	ปานกลาง
รวม	3.22	0.94	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.22$)

เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อรายการ พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมาก 1 ข้อรายการ คือ มีส่วนร่วมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ มาพัฒนาการเรียนการสอน ($\mu = 3.59$) และอยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อรายการ คือมีส่วนร่วมวางแผนกำหนดนโยบายและทิศทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน ($\mu = 3.15$) มีส่วนร่วมปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ($\mu = 3.15$) มีส่วนร่วมในกิจกรรมการปฐมนิเทศนักเรียนใหม่ ($\mu = 3.12$) มีส่วนร่วมวางแผนการรับนักเรียน ($\mu = 3.08$) มีส่วนร่วมจัดหาวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน ($\mu = 2.98$) และมีส่วนร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน ($\mu = 2.70$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน ด้านบุคลากร

ความต้องการในการมีส่วนร่วม	μ	σ	ระดับความต้องการ
1.มีส่วนร่วมวางแผนสรรหาบุคลากรของโรงเรียน	2.76	0.89	ปานกลาง
2.มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการคัดเลือกบุคลากรของโรงเรียน	2.92	0.95	ปานกลาง
3.มีส่วนร่วมสนับสนุนการจัดสวัสดิการเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร	3.05	0.89	ปานกลาง
4.มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน	2.96	0.95	ปานกลาง
5.มีส่วนร่วมวางแผนพัฒนา ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และวินัยของบุคลากรในโรงเรียน	3.16	0.98	ปานกลาง
6.มีส่วนร่วมเสนอแนะแนวทางในการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรในโรงเรียน	2.93	0.96	ปานกลาง
รวม	2.97	0.87	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากรในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.97$)

เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อรายการ พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อรายการ คือมีส่วนร่วมวางแผนพัฒนา ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและวินัยของบุคลากรในโรงเรียน ($\mu = 3.16$) มีส่วนร่วมสนับสนุนการจัดสวัสดิการเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร ($\mu = 3.05$) มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน ($\mu = 2.96$) มีส่วนร่วมเสนอแนะแนวทางในการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรในโรงเรียน ($\mu = 2.93$) มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการคัดเลือกบุคลากรของโรงเรียน ($\mu = 2.92$) และมีส่วนร่วมวางแผนสรรหาบุคลากรของโรงเรียน ($\mu = 2.76$) ตามลำดับ

**ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการมีส่วนร่วมของ
ผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน
กับชุมชน**

ความต้องการในการมีส่วนร่วม	μ	σ	ระดับความต้องการ
1.มีส่วนร่วมกำหนดนโยบายในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองโรงเรียนและชุมชน	3.22	0.81	ปานกลาง
2.มีส่วนร่วมสนับสนุนโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้แก่ชุมชนในท้องถิ่น	3.29	0.84	ปานกลาง
3.มีส่วนร่วมเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.14	0.84	ปานกลาง
4.มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.16	0.83	ปานกลาง
5.มีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	2.90	0.85	ปานกลาง
6.มีส่วนร่วมเป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ	3.05	0.88	ปานกลาง
รวม	3.11	0.79	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.11$)

เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อรายการ พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อรายการ คือ มีส่วนร่วมสนับสนุนโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้แก่ชุมชนในท้องถิ่น ($\mu = 3.29$) มีส่วนร่วมกำหนดนโยบายในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองโรงเรียนและชุมชน ($\mu = 3.22$) มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ($\mu = 3.16$) มีส่วนร่วมเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ($\mu = 3.14$) มีส่วนร่วมเป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ ($\mu = 3.05$) และมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ($\mu = 2.90$) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

ความต้องการในการมีส่วนร่วม	μ	σ	ระดับความต้องการ
1.สนับสนุน ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ยานพาหนะ อาคารสถานที่ และสาธารณูปโภคของโรงเรียน	3.19	0.81	ปานกลาง
2.เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.28	0.83	ปานกลาง
3.ประสานงานและสอดส่องดูแลด้านความปลอดภัยให้แก่นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน	3.53	0.91	มาก
4.จัดหา/บริจาคเงินในการปรับปรุง ซ่อมแซม อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของโรงเรียน	3.08	0.79	ปานกลาง
5.ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของโรงเรียน	3.31	0.76	ปานกลาง
6.กำหนดหลักเกณฑ์ให้บริการอาคารสถานที่ของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ	2.97	0.74	ปานกลาง
รวม	3.19	0.77	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.19$)

เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อรายการ พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมาก 1 ข้อรายการ คือ ประสานงานและสอดส่องดูแลด้านความปลอดภัยให้แก่นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน ($\mu = 3.53$) และอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อรายการ คือ ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของโรงเรียน ($\mu = 3.31$) และเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ($\mu = 3.28$) สนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ ยานพาหนะ อาคารสถานที่และสาธารณูปโภคของโรงเรียน ($\mu = 3.19$) จัดหา/บริจาคเงินในการปรับปรุง ซ่อมแซม อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของโรงเรียน ($\mu = 3.08$) และ กำหนดหลักเกณฑ์ให้บริการอาคารสถานที่ของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ($\mu = 2.97$) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน ด้านกิจการนักเรียน

ความต้องการในการมีส่วนร่วม	μ	σ	ระดับความต้องการ
1.มีส่วนร่วมประชุมเพื่อหาแนวทางในการพัฒนานักเรียน	3.48	0.88	ปานกลาง
2.มีส่วนร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ความสามารถของนักเรียน	3.56	0.80	มาก
3.เสนอแนะแนวทางในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียน	3.35	0.81	ปานกลาง
4.มีส่วนร่วมเป็นกรรมการให้การควบคุม ดูแลนักเรียนในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น	3.11	0.83	ปานกลาง
5.สนับสนุนด้านเงินทุนในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน	3.15	0.74	ปานกลาง
6.จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน	3.18	0.79	ปานกลาง
รวม	3.26	0.77	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียน ด้านกิจการนักเรียนในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.26$)

เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อรายการ พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมาก 1 ข้อรายการ คือ มีส่วนร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ความสามารถของนักเรียน ($\mu = 3.56$) และอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อรายการ คือ มีส่วนร่วมประชุมเพื่อหาแนวทางในการพัฒนานักเรียน ($\mu = 3.48$) เสนอแนะแนวทางในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียน ($\mu = 3.35$) จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน ($\mu = 3.18$) สนับสนุนด้านเงินทุนในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน ($\mu = 3.15$) และมีส่วนร่วมเป็นกรรมการให้การควบคุมดูแลนักเรียนในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น ($\mu = 3.11$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน ในแต่ละด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านกิจการนักเรียน และด้านอื่นๆ รายละเอียดดังตารางที่ 8-13

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการ

แนวทางการมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ
1.ร่วมเป็นตัวแทนผู้ปกครองในระดับชั้น	136	35.60
2.ร่วมนิเทศการสอนของครูเป็นครั้งคราว	69	18.06
3.ร่วมวางแผนพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	59	15.45
4.ร่วมเป็นตัวแทนผู้ปกครองในการกำหนดหลักสูตรขั้นพื้นฐาน	59	15.45
5.ร่วมเป็นวิทยากรในบางวิชา	39	10.21
6.ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารวิชาการ	20	5.24

จากตารางที่ 8 พบว่า แนวทางที่ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการมากที่สุด คือ ร่วมเป็นตัวแทนผู้ปกครองในระดับชั้น (ร้อยละ 35.60) รองลงมาคือ ร่วมนิเทศการสอนเป็นครั้งคราว (ร้อยละ 18.06) และร่วมวางแผนพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (ร้อยละ 15.45) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากร

แนวทางการมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ
1.ร่วมเป็นคณะกรรมการชมรมผู้ปกครอง	103	26.82
2.ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากร	98	25.52
3.ร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร	95	24.74
4.เข้าร่วมประชุมกับบุคลากรของโรงเรียนเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาบุคลากร	55	14.32
5.ร่วมกำหนดนโยบายการบริหารงานบุคคล	20	5.21
6.ร่วมแสดงความคิดเห็นในการคัดเลือกบุคลากรที่จะรับเข้ามาปฏิบัติงาน	13	3.39

จากตารางที่ 9 พบว่า แนวทางที่ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากรมากที่สุด คือ ร่วมเป็นคณะกรรมการชมรมผู้ปกครอง (ร้อยละ 26.82) รองลงมาคือ ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากร (ร้อยละ 25.52) และร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร (ร้อยละ 24.74) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองใน
การบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

แนวทางการมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ
1.ร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง	207	43.22
2.ร่วมในการจัดให้มีเครือข่ายผู้ปกครองทุกระดับชั้น	84	17.54
3.ร่วมเป็นตัวแทนผู้ปกครองมาร่วมบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	75	15.66
4.ร่วมจัดตั้งคณะกรรมการหรือกลุ่มผู้ปกครองในการจัดหาทุนทรัพย์ไปบริจาคให้กับชุมชนที่ขาดแคลน	46	9.60
5.ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	44	9.19
ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน	23	4.80

จากตารางที่ 10 พบว่า แนวทางที่ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมากที่สุด คือ ร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ 43.22) รองลงมาคือ ร่วมในการให้มีเครือข่ายผู้ปกครองทุกระดับชั้น (ร้อยละ 17.54) และร่วมเป็นตัวแทนผู้ปกครองมาร่วมบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (ร้อยละ 15.66) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

แนวทางการมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ
1.ร่วมให้ข้อมูลเมื่อพบปัญหาด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม	147	29.46
2.ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	131	26.25
3.ร่วมกิจกรรมปรับปรุงสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	104	20.84
4.ร่วมจัดหา/บริจาคเงินทุนในการปรับปรุง อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม	71	14.23
5.ร่วมเป็นตัวแทนผู้ปกครองบริหารงานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม	35	7.01
6.ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารงานด้านอาคารสถานที่	11	2.20

จากตารางที่ 11 พบว่า แนวทางที่ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมมากที่สุด คือ ร่วมให้ข้อมูลเมื่อพบปัญหาด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม (ร้อยละ 29.46) รองลงมาคือ ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (ร้อยละ 26.25) และร่วมกิจกรรมปรับปรุงสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (ร้อยละ 20.84) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองใน
การบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียน

แนวทางการมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ
1.ร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน	168	34.64
2.ร่วมจัดกิจกรรมในลักษณะให้นักเรียนและผู้ปกครองทำร่วมกัน เช่น การแข่งขันกีฬา	163	33.61
3.ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียนของโรงเรียน	59	12.16
4.ร่วมเป็นตัวแทนผู้ปกครองมาช่วยบริหารงานด้านกิจการนักเรียน	49	10.10
5.ร่วมเป็นวิทยากรในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน	25	5.15
6.ร่วมในการร่างระเบียบกิจการนักเรียน	21	4.33

จากตารางที่ 12 พบว่า แนวทางที่ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียนมากที่สุด คือ ร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน (ร้อยละ 34.64) รองลงมาคือ ร่วมกิจกรรมในลักษณะให้นักเรียนและผู้ปกครองทำร่วมกัน เช่น การแข่งขันกีฬา (ร้อยละ 33.61) และร่วมเป็นคณะกรรมการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียนของโรงเรียน (ร้อยละ 12.16) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองใน
การบริหารงานโรงเรียนด้านอื่น ๆ

แนวทางการมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ
1.ร่วมให้ข้อมูลด้านปัญหาการเรียนของนักเรียนในปกครอง	14	32.56
2.ร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่โรงเรียนจัดขึ้น	10	23.26
3.ร่วมจัดหาทุน / บริจาควัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการพัฒนานักเรียน	7	16.28
4.ร่วมเป็นสื่อกลางในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียนและชุมชนที่จัดขึ้น	7	16.28
5.ร่วมสอดส่องดูแลด้านความปลอดภัยแก่นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน	5	11.63

จากตารางที่ 13 พบว่า แนวทางที่ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนด้านอื่น ๆ มากที่สุด คือ ร่วมให้ข้อมูลด้านปัญหาการเรียนของนักเรียนในปกครอง (ร้อยละ 32.56) รองลงมาคือ ร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่โรงเรียนจัดขึ้น (ร้อยละ 23.26) และร่วมจัดหาทุน / บริจาควัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการพัฒนานักเรียน (ร้อยละ 16.28) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิต สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 300 คน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษากับประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 5 ด้าน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่าจำนวน 30 ข้อ และ ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิต สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้นแล้วนำแบบสอบถามที่ได้ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ให้คำแนะนำต่างๆ และนำมาปรับปรุง เพื่อให้แบบสอบถามมีความ ชัดเจน ถูกต้อง สมบูรณ์ และ ตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมาหาคุณภาพของเครื่องมือด้านความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha Cronbach Method) ซึ่งผลการหาคุณภาพเครื่องมือได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนประถมสาธิต เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนประถมสาธิต โดยใช้แบบสอบถามส่งให้ผู้ปกครองด้วยตนเอง ใช้เวลาในการเก็บรวบรวม 1 – 2 สัปดาห์ และได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 300 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำข้อมูลไปวิเคราะห์ ตามขั้นตอนทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Sciences) ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ วิเคราะห์ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์แนวทางในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยการคำนวณหาค่าร้อยละและใช้การวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับคำถามแบบปลายเปิด

สรุปผลการวิจัย

1. ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียน

ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ

บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน คือด้านกิจการนักเรียน รองลงมาคือด้าน วิชาการ ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และด้าน บุคลากร ตามลำดับ

1.1 ด้านวิชาการ

ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการใน ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อรายการ พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมาก 1 ข้อรายการ คือ มีส่วนร่วมสนับสนุนการใช้ เทคโนโลยี่ใหม่ ๆ มาพัฒนาการเรียนการสอน และอยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อรายการ คือมีส่วนร่วม วางแผนกำหนดนโยบายและทิศทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน มีส่วนร่วม ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร มีส่วนร่วมในกิจกรรมการปฐมนิเทศนักเรียนใหม่ มีส่วนร่วมวาง แผนการรับนักเรียน มีส่วนร่วมจัดหาวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน และมีส่วนร่วมเป็นวิทยากรให้ ความรู้แก่นักเรียน ตามลำดับ

1.2 ด้านบุคลากร

ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากรใน ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อรายการ พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อรายการ คือมีส่วนร่วมวางแผนพัฒนา ส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรมและวินัยของบุคลากรในโรงเรียน มีส่วนร่วมสนับสนุนการจัดสวัสดิการ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรใน โรงเรียน มีส่วนร่วมเสนอแนะแนวทางในการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรในโรงเรียน มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการคัดเลือกบุคลากรของโรงเรียน และมีส่วนร่วมวางแผนสรรหา บุคลากรของโรงเรียน ตามลำดับ

1.3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อรายการ พบว่า ความ ต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อรายการ คือ

มีส่วนร่วมสนับสนุนโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้แก่ชุมชนในท้องถิ่น มีส่วนร่วมกำหนดนโยบายในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองโรงเรียนและชุมชน มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีส่วนร่วมเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีส่วนร่วมเป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนให้ ชุมชนทราบ และมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนตามลำดับ

1.4 ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อรายการพบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมาก 1 ข้อรายการ คือ ประสานงานและสอดส่องดูแลด้านความปลอดภัยให้นักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน และอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อรายการ คือ ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของโรงเรียน และเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียน สนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ ยานพาหนะ อาคารสถานที่และสาธารณูปโภคของโรงเรียนจัดหา / บริจาคเงินในการปรับปรุง ซ่อมแซม อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมต่างๆ ของโรงเรียนและกำหนดหลักเกณฑ์ให้บริการอาคารสถานที่ของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับ

1.5 ด้านกิจการนักเรียน

ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียนในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อรายการ พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมาก 1 ข้อรายการ คือ มีส่วนร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ความสามารถของนักเรียน และอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อรายการ คือ มีส่วนร่วมประชุมเพื่อหาแนวทางในการพัฒนานักเรียน เสนอแนะแนวทางในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียน จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน สนับสนุนด้านเงินทุนในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน และมีส่วนร่วมเป็นกรรมการให้การควบคุม ดูแล นักเรียนในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น ตามลำดับ

2. แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียน

2.1 ด้านวิชาการ

แนวทางที่ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการ 3 อันดับแรกคือ ร่วมเป็นตัวแทนผู้ปกครองในระดับชั้น ร่วมนิเทศการสอนเป็นครั้งคราวและร่วมวางแผนพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ตามลำดับ

2.2 ด้านบุคลากร

แนวทางที่ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากร 3 อันดับแรกคือ ร่วมเป็นคณะกรรมการชมรมผู้ปกครอง ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากร และร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ตามลำดับ

2.3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

แนวทางที่ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 3 อันดับแรกคือ ร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ร่วมในการให้มีเครือข่ายผู้ปกครองทุกระดับชั้น และร่วมเป็นตัวแทนผู้ปกครองมาร่วมบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามลำดับ

2.4 ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

แนวทางที่ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 3 อันดับแรกคือ ร่วมให้ข้อมูลเมื่อพบปัญหาด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน และร่วมกิจกรรมปรับปรุงสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ตามลำดับ

2.5 ด้านกิจการนักเรียน

แนวทางที่ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียน 3 อันดับแรก คือ ร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเพื่อ

ส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน ร่วมกิจกรรมในลักษณะให้นักเรียนและผู้ปกครองทำร่วมกัน เช่น การแข่งขันกีฬา และร่วมเป็นคณะกรรมการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียนของโรงเรียนตามลำดับ

2.6 ด้านอื่นๆ

แนวทางที่ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนด้านอื่นๆ 3 อันดับแรก คือ ร่วมให้ข้อมูลด้านปัญหาการเรียนของนักเรียนในปกครอง ร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่โรงเรียนจัดขึ้น และร่วมจัดหาทุน / บริจาควัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการพัฒนานักเรียนตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนประถมสาธิต สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปรายดังนี้

1. ด้านวิชาการ จากผลการวิจัย พบว่าความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับกิจกรรมที่ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ มาพัฒนาการเรียนการสอน แสดงว่าผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนานักเรียน ซึ่งจะเห็นว่าในปัจจุบันนี้เป็นยุคของเทคโนโลยี การจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาวะปัจจุบันจำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนจะต้องมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดการเรียนการสอนอันจะนำมาสู่คุณภาพทางวิชาการ ซึ่งงานวิชาการนั้นเป็นงานหลักของโรงเรียนจึงมีความสำคัญมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับงานในด้านอื่นๆ เพราะเป็นงานที่มีขอบข่ายครอบคลุมกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษา ดังนั้นโรงเรียนจะต้องมีการบริหารจัดการที่ดี เนื่องจากคุณภาพวิชานั้นเป็นสิ่งที่นักเรียนและผู้ปกครองมีความคาดหวังจากโรงเรียน ความสำคัญของงานวิชาการนี้สอดคล้องกับแนวคิดของอาคม จันทรสุนทร (2537 : 2-28) ที่ว่างานวิชาการเป็นงานที่สำคัญ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดของสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพ การเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของการจัดการศึกษา เป็นภารกิจของผู้บริหาร

สถานศึกษาต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ ซึ่งผู้บริหารต้องเข้าโดยขอบข่ายของงานวิชาการไม่ว่าจะเป็นการวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ การจัดทำแผนการเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน การส่งเสริมการจัดหลักสูตรการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการวัดและประเมินผล

สำหรับแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการที่ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมเป็นตัวแทนผู้ปกครองในระดับชั้นร่วมนิเทศการสอนเป็นครั้งคราว และร่วมวางแผนพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ดังนั้นโรงเรียนจึงควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมดังกล่าวมากขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการมากยิ่งขึ้น

2. ด้านบุคลากร จากผลการวิจัย พบว่าความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนด้านบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับกิจกรรมที่ผู้ปกครองต้องการเข้าร่วมมากที่สุดด้านบุคลากร คือ มีส่วนร่วมวางแผนพัฒนา ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและวินัยของบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระยะที่ 9 (2545-2549) ที่เน้นการมีส่วนร่วมพัฒนาบุคลากร ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและวินัยของบุคลากรในโรงเรียน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 2544 : 30) จากผลการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้ปกครองให้ความสำคัญกับคุณธรรมและจริยธรรมของครูซึ่งเป็นผู้ที่ผู้ปกครองให้ความไว้วางใจในการดูแลบุตรหลาน หากครูขาดคุณธรรม จริยธรรมและวินัยย่อมจะมีความเสียหายเกิดขึ้นตามมา โดยผลเสียที่จะเกิดขึ้นก็จะกระทบต่อตัวนักเรียนโดยตรง จะเห็นว่าในปัจจุบันปัญหาในเรื่องนี้ยังมีอยู่มากในสังคมไทย ดังนั้นการที่ผู้ปกครองต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของครู จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่โรงเรียนจะต้องตระหนักในเรื่องนี้ให้มาก

สำหรับแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากรที่ผู้ปกครองอยากมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ร่วมเป็นคณะกรรมการชมรมผู้ปกครอง ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากร และร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับ แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระยะที่ 9 (2545 - 2549) ที่มีแนวทางในการส่งเสริมสมรรถนะและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรโดยให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วย (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 2544 : 30)

3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จากผลการวิจัย พบว่าความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับกิจกรรมที่ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ร่วมสนับสนุนโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้แก่ชุมชน จะเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่จะทำให้โรงเรียนและชุมชนมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น ต่างฝ่ายต่างเอื้อประโยชน์ให้แก่กัน โรงเรียนก็เป็นแหล่งการเรียนรู้ให้แก่ชุมชนในขณะเดียวกันชุมชนก็เป็นแหล่งการเรียนรู้สำหรับนักเรียนได้เช่นกัน เช่น แหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2532 : 91) ที่ว่าโรงเรียนกับชุมชนไม่สามารถแยกขาดจากกัน เพราะโรงเรียนและชุมชนมีบทบาทเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ ซึ่งขอบข่ายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่ การประชาสัมพันธ์โรงเรียน การให้บริการแก่ชุมชน การร่วมกิจกรรมชุมชน การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน และการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชน

สำหรับแนวทางที่ผู้ปกครองอยากมีส่วนร่วมในงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนมากที่สุด คือ ร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ร่วมในการจัดให้มีเครือข่ายผู้ปกครองทุกระดับชั้น และร่วมเป็นตัวแทนผู้ปกครองมาร่วมบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จะเห็นว่าการที่ผู้ปกครองอยากเข้าร่วมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้น เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อโรงเรียนที่ผู้ปกครองจะเป็นสื่อกลางในการประสานระหว่างโรงเรียนและชุมชนเพราะถ้าผู้ปกครองได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นมากเท่าไรก็ย่อมเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนไปด้วยเพราะผู้ปกครองก็เป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

4. ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน จากผลการวิจัย พบว่าความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับกิจกรรมที่ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมมากที่สุดในด้านนี้ คือ ประสานงานและสอดส่องด้านความปลอดภัยให้แก่เด็กนักเรียน ครูและบุคลากรของโรงเรียน แสดงว่าผู้ปกครองต้องการที่จะสร้างความมั่นใจในเรื่องของความปลอดภัยให้กับบุตรหลานของตนขณะที่อยู่โรงเรียน ดังนั้นแนวทางที่จะทำให้ผู้ปกครองมั่นใจว่าโรงเรียนมีความปลอดภัยก็คือ การได้มีส่วนร่วมในการประสานและสอดส่องดูแลในด้านความปลอดภัยด้วยตนเอง ดังนั้นการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่ดีนั้นนอกจากจะต้องจัดให้มีสภาพที่ดึงดูดความสนใจและเอื้อต่อการเรียนรู้แล้วย่อมจะต้องคำนึงถึงเรื่องของความปลอดภัยด้วย ดังที่จรัล สังข์ขาว (2542 : 39) ได้กล่าวว่า การจัดอาคารสถานที่ต้องเอื้อประโยชน์ใช้สอย มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย

สวยงาม และปลอดภัย มีการควบคุมดูแลรักษา และส่งเสริมให้มีการบำรุงอาคารสถานที่ที่มีอยู่ให้คงสภาพดี และสนองความต้องการของผู้ใช้อย่างเพียงพอ

สำหรับแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศ โรงเรียนที่ผู้ปกครองอยากมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมให้ข้อมูลแก่ทางโรงเรียนเมื่อพบปัญหาด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม รวมทั้งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและร่วมกิจกรรมปรับปรุงสภาพแวดล้อมของ โรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนจึงควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวให้มาก

5. ด้านกิจการนักเรียน จากผลการวิจัย พบว่าความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนด้านกิจการนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับกิจกรรมที่ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ความสามารถของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียนที่ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน รวมทั้งร่วมกิจกรรมในลักษณะให้นักเรียนและผู้ปกครองทำร่วมกัน เช่นการแข่งขันกีฬา และร่วมเป็นคณะกรรมการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียนของโรงเรียน จะเห็นว่าเป็นแนวทางที่จะทำให้ผู้ปกครองสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้มากที่สุดและทำให้ผู้ปกครองมั่นใจว่าโรงเรียนได้จัดกิจกรรมการพัฒนานักเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและนักเรียนซึ่งข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้ปกครองจะเป็นแนวทางให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการพัฒนานักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากผู้ปกครองเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับเด็ก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่าความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิต สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ดังนั้นโรงเรียนควรหาแนวทางในการส่งเสริมให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนให้เพิ่มมากขึ้นทุกด้าน ดังนี้

1.1 ด้านวิชาการ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียน เช่น มีการเชิญผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการในการพิจารณาเกี่ยวกับจัดซื้อจัดหาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน ตลอดจนการพัฒนาครู อาจารย์ในการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ให้มีความคุ้มค่า สามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพด้วย

1.2 ด้านบุคลากร โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามีส่วนร่วมในการวางแผน พัฒนา ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและวินัยของบุคลากรในโรงเรียน เพราะเนื่องจากว่าบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ที่บทบาทสำคัญในการอบรมสั่งสอนนักเรียน ดังนั้นผู้ปกครองควรได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา และคัดเลือกบุคคลเหล่านี้ด้วย

1.3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนควรเป็นแหล่ง ความรู้ต่าง ๆ ให้กับชุมชน เปรียบเสมือนห้องสมุดของชุมชน ที่ทุกคนในชุมชนสามารถเข้าไปศึกษาหาความรู้ได้ และโรงเรียนควรเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ตลอดจนให้ความช่วยเหลือและให้บริการแก่ชุมชนด้วยเพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน. เช่น บริการห้องสมุด ให้สถานที่ฝึกซ้อมกีฬา เป็นต้น

1.4 ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแลความปลอดภัยให้แก่ครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองมีความรักและหวงแหนโรงเรียน

1.5 ด้านกิจการนักเรียน โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียน โดยการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการหรือให้ผู้ปกครองได้เสนอและจัดกิจกรรมที่คิดว่าเป็นประโยชน์กับนักเรียนด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของผู้ปกครองที่มีสถานภาพต่างกัน

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนของผู้ปกครอง

2.3 ควรมีการศึกษาความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงในการบริหารงานในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนตามทัศนะของนักเรียนและผู้ปกครอง

2.4 ควรมีการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงาน ของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากท่านไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการบริหารของโรงเรียนเท่านั้น ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อนักเรียนในปกครองของท่านทั้งสิ้น แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียน

ตอนที่ 3 แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานของ โรงเรียน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย 3 ลงใน p หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

p 1) ชาย

p 2) หญิง

2. อายุ

p 1) ต่ำกว่า 30 ปี

p 2) 30 - 39 ปี

p 3) 40 - 49 ปี

p 4) 50 - 59 ปี

p 5) 60 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษาสูงสุดหรือเทียบเท่า

p 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี

p 2) ปริญญาตรี

p 3) ปริญญาโท

p 4) ปริญญาเอก

4. อาชีพ

p 1) รับราชการ

p 2) พนักงานบริษัท/ห้างร้าน/รัฐวิสาหกิจ

p 3) รับจ้าง

p 4) ประกอบธุรกิจส่วนตัว p 5) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. รายได้ต่อเดือน

p 1) ต่ำกว่า 5,000 บาท

p 2) 5,000 - 10,000 บาท

p 3) 10,001 - 20,000 บาท

p 4) มากกว่า 20,000 บาท

6. ท่านเป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้น.....

ตอนที่ 2 ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียน
 ประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่ตรงกับความต้องการของท่าน

ความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน		ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านวิชาการ						
1.	มีส่วนร่วมวางแผนกำหนดนโยบายและทิศทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน					
2.	มีส่วนร่วมวางแผนการรับนักเรียน					
3.	มีส่วนร่วมในกิจกรรมปฐมนิเทศนักเรียนใหม่					
4.	มีส่วนร่วมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาพัฒนาการเรียนการสอน					
5.	มีส่วนร่วมปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร					
6.	มีส่วนร่วมจัดหาวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน					
7.	มีส่วนร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน					
ด้านบุคลากร						
1.	มีส่วนร่วมวางแผนสรรหาบุคลากรของโรงเรียน					
2.	มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการคัดเลือกบุคลากรของโรงเรียน					
3.	มีส่วนร่วมสนับสนุนการจัดสวัสดิการเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในโรงเรียน					
4.	มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน					
5.	มีส่วนร่วมวางแผนพัฒนา ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และวินัยของบุคลากรในโรงเรียน					
6.	มีส่วนร่วมเสนอแนะแนวทางในการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรในโรงเรียน					

ความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน		ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน						
1.	มีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียนและชุมชน					
2.	มีส่วนร่วมสนับสนุนโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้แก่ชุมชนในท้องถิ่น					
3.	มีส่วนร่วมเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน					
4.	มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน					
5.	มีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน					
6.	มีส่วนร่วมเป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ					
ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม						
1.	สนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ ยานพาหนะ อาคารสถานที่ และสาธารณูปโภคของโรงเรียน					
2.	เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียน					
3.	ประสานงานและสอดส่องดูแลด้านความปลอดภัยให้นักเรียนครูและบุคลากรในโรงเรียน					
4.	จัดหา/บริจาคเงินทุนในการปรับปรุง ซ่อมแซม อาคารสถานที่ของโรงเรียน					
5.	ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการพัฒนาด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของโรงเรียน					
6.	กำหนดหลักเกณฑ์ให้บริการอาคารสถานที่ของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ					

ความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน		ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านกิจการนักเรียน						
1.	มีส่วนร่วมประชุมเพื่อหาแนวทางในการพัฒนานักเรียน					
2.	มีส่วนร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ความสามารถของนักเรียน					
3.	เสนอแนะแนวทางในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียน					
4.	มีส่วนร่วมเป็นกรรมการให้การควบคุม ดูแลนักเรียนในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น					
5.	สนับสนุนด้านเงินทุนในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน					
6.	จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน					

ตอนที่ 3 แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียน

3. แนวทางใดที่ท่านสามารถมีส่วนร่วมดำเนินการ สนับสนุนและส่งเสริมในการบริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ในด้านต่างๆดังนี้

3.1 ด้านวิชาการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ρ 1. ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารวิชาการ
- ρ 2. ร่วมนิเทศการสอนของครูเป็นครั้งคราว
- ρ 3. ร่วมเป็นวิทยากรในบางวิชา
- ρ 4. ร่วมวางแผนพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- ρ 5. ร่วมเป็นตัวแทนผู้ปกครองในระดับชั้น
- ρ 6. ร่วมเป็นตัวแทนผู้ปกครองในการกำหนดหลักสูตรขั้นพื้นฐาน
- ρ 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3.2 ด้านบุคลากร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ρ 1. ร่วมกำหนดนโยบายการบริหารงานบุคคล
- ρ 2. ร่วมเป็นคณะกรรมการชมรมผู้ปกครอง
- ρ 3. ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากร
- ρ 4. เข้าร่วมประชุมกับบุคลากรของโรงเรียนเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาบุคลากร
- ρ 5. ร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

ρ 6. ร่วมแสดงความคิดเห็นในการคัดเลือกบุคลากรที่จะรับเข้ามาปฏิบัติงาน

ρ 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3.3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ρ 1. ร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ρ 2. ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ρ 3. ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ρ 4. ร่วมในการจัดให้มีเครือข่ายผู้ปกครองทุกระดับชั้น

ρ 5. ร่วมเป็นตัวแทนผู้ปกครองมาร่วมบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ρ 6. ร่วมจัดตั้งคณะกรรมการหรือกลุ่มผู้ปกครองในการจัดหาทุนทรัพย์ไปบริจาคให้กับ
ชุมชนที่ขาดแคลน

ρ 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3.4 ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ρ 1. ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารงานด้านอาคารสถานที่

ρ 2. ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

ρ 3. ร่วมกิจกรรมปรับปรุงสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

ρ 4. ร่วมเป็นตัวแทนผู้ปกครองบริหารงานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

ρ 5. ร่วมจัดหา/บริจาคเงินทุนในการปรับปรุง อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

ρ 6. ร่วมให้ข้อมูลเมื่อพบปัญหาด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

ρ 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3.5 ด้านกิจการนักเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ρ 1. ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียนของโรงเรียน

ρ 2. ร่วมเป็นวิทยากรในการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน

ρ 3. ร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของ
นักเรียน

ρ 4. ร่วมเป็นตัวแทนผู้ปกครองมาช่วยบริหารงาน ด้านกิจการนักเรียน

ρ 5. ร่วมจัดกิจกรรมในลักษณะให้นักเรียนและผู้ปกครองทำร่วมกัน เช่น การแข่งขันกีฬา

ρ 6. ร่วมในการร่างระเบียบกิจการนักเรียน

ρ 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ขอขอบพระคุณที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

นางอัมพร เลิศณรงค์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

- | | |
|--|--|
| 1. รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ ธรรมแสง | อดีตอธิการ สถาบันราชภัฏลำปาง |
| 2. รองศาสตราจารย์เกริก วยัคฆานนท์ | คณบดีคณะวิทยาการจัดการ
สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา |
| 3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภรณ์ ลิ้มปริบูรณ์ | โปรแกรมวิชาการวัดผลการศึกษา
สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา |
| 4. ดร.วิโรจน์ วัฒนานิมิตกุล | ประธานบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
(หลักสูตรและการสอน) |
| 5. นายนิพัทธ์ เลิศณรงค์ | ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมสาธิต
สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา |

บท. 6 แบบบันทึกการแก้ไขการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

หลักสูตร ☐ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต โปรแกรมวิชา การบริหารการศึกษา
☐ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต โปรแกรมวิชา

ชื่อนักศึกษา นางอัมพร เลิศณรงค์

เลขประจำตัว 420092033

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ภาษาไทย ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ
 บริหารงานโรงเรียนประถมสาธิต สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ภาษาอังกฤษ Needs and Guidelines of Parental in Participation in the Administration
 of Rajabhat Institute Bansondejchaopraya Demonstration School

ประเด็นที่ให้อ่าน ข้อ 1 แก้ไขประกาศคุณูปการ เพิ่มเติมตำแหน่งของ ศ.ดร.สายหยุด จำปาทอง แก้คำผิด "สมบูรณ์" แก้คำ "ทุกคน" เป็น "ทุกท่าน"	แก้ไขดังนี้ เพิ่มเติมตำแหน่งของ ศ.ดร.สายหยุด จำปาทอง เป็น "ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์" แก้คำว่า "สมบูรณ์" เป็น "สมบูรณ์" แก้คำว่า "ทุกคน" เป็น "ทุกท่าน"
ประเด็นที่ให้อ่าน ข้อ 2 (หน้าสารบัญ) แก้ไขสารบัญ แก้ไขรายละเอียดของสารบัญให้ตรงกับเนื้อหา ขีดเส้นปะในสารบัญ	แก้ไขดังนี้ (หน้าสารบัญ) ดำเนินการเพิ่มเติมรายละเอียดเนื้อหาในสารบัญ ดำเนินการขีดเส้นปะในสารบัญ
ประเด็นที่ให้อ่าน ข้อ 3 ให้ตรวจสอบความถูกต้องของการอ้างอิงกับ บรรณานุกรม	แก้ไขดังนี้ ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วน ของการอ้างอิงเอกสารในบทที่ 2 ให้ตรงกับ บรรณานุกรม
ประเด็นที่ให้อ่าน ข้อ 4 (หน้า 1-3) ปรับความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ให้เป็น 3 ตอน เริ่มด้วยความสำคัญของโรงเรียนสาธิต บทบาท เริ่มอย่างไรและปรับมาเป็นโรงเรียนสาธิต ซึ่งมีบทบาท แตกต่างจากเดิมอย่างไร ปัญหาการจัดการศึกษา	แก้ไขดังนี้ (หน้า 1-2) ปรับความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาเป็น 3 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 ความสำคัญของโรงเรียนสาธิต ตอนที่ 2 บทบาทเดิมและบทบาทใหม่หลังจากปรับ มาเป็นโรงเรียนสาธิต ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดการศึกษา

ประเด็นที่ให้แก้ไข ข้อ 5 (หน้า 3-4) บทที่ 1 แก่นิยามคำศัพท์	แก้ไขดังนี้ (หน้า 4-5) ปรับความหมายของคำต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับที่สรุปไว้ในบทที่ 2 ดังนี้ การบริหารงานโรงเรียน ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านกิจการนักเรียน
ประเด็นที่ให้แก้ไข ข้อ 6 (หน้า 5) บทที่ 1 แก้ไขกรอบแนวคิดในการวิจัย	แก้ไขดังนี้ (หน้า 5) ดำเนินการตัดลูกศรที่โยง 3 เส้นให้เหลือเพียงเส้นเดียว โดยโยงไปกรอบทางขวามือ
ประเด็นที่ให้แก้ไข ข้อ 7 (หน้า 7-31) บทที่ 2 ปรับสาระตามที่กรรมการแก้ไขในเล่ม	แก้ไขดังนี้ (หน้า 8-32) 1. แก้ไขคำในตอนนำ ในหน้า 8 "พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542" เป็น "พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542" (หน้า 8) 2. ตัดข้อความที่อ้างอิงของ จ่านง แจ่มจันทร์วงศ์และคณะ (2543 : 146) ออก เนื่องจากไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา 3. สรุปความหมายของการบริหารงานโรงเรียน (น.9) 4. เพิ่มข้อความเกริ่นนำของ เกสสินี ชิวปรีชา (2530 : 8) และปนัดดา พรพิณเนส (2540 : 9) เป็น "ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง" (หน้า10) 5. แก้ไขข้อความเกริ่นนำของนวิ ยังยืน (2544 : 10) และสุวรรณา รุทธนานุรักษ์ (2540 : 9) "กล่าวไว้ว่า" เป็น ให้ความหมายของการบริหารวิชาการว่า หมายถึง" 6. แก้ไขคำผิด ข้อ 7 "วิะ" เป็น "วิธี" (หน้า 12) 7. แก้ไขชื่อ "สเตล" เป็น "สเตห์ล" (หน้า 14) 8. แก้ไขคำผิด "ขอบข่ายการบริหางานบุคคล" เป็น "ขอบข่ายการบริหารงานบุคคล" (หน้า 15) 9. เพิ่มสรุปความหมายของการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (หน้า 17) 10. แก้ไขคำผิด "ส่งเสรี" เป็น "ส่งเสริม" (หน้า 18) 11. ย้ายข้อความแนวคิดของแคมเบลและคณะไปไว้หลังแนวคิดนักการศึกษาไทย (หน้า 21) 12. ย้ายข้อความแนวคิดของโคเฮนและอัฟซอฟไปไว้

	หลังแนวคิดนักการศึกษาไทย (หน้า 23) 13. ย้ายข้อความนักการศึกษาไทยเสนอไว้ก่อนชาวต่างประเทศ (หน้า 24 -26) 14. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องแยกเป็น 2 ส่วน คือ งานวิจัยภายในประเทศ และงานวิจัยต่างประเทศ และเพิ่มงานวิจัยต่างประเทศ 2 คน และตัดของดุษฎีสอออก (หน้า 28 -32)
ประเด็นที่ให้แก้ไข ข้อ 8 (หน้า 33) บทที่ 3 ให้อ้างอิงเกณฑ์แปลผล	แก้ไขดังนี้ (หน้า 35) ใส่อ้างอิง "ประคอง กรรมสูตร (2542 :204)"
ประเด็นที่ให้แก้ไข ข้อ 9 (หน้า 35) บทที่ 4 แก้ไขตอนนำ ปรับประชากรเป็น 300 คน	แก้ไขดังนี้ (หน้า 37) ปรับจำนวนประชากรจาก 313 คน เป็น 300 คน
ประเด็นที่ให้แก้ไข ข้อ 10 (หน้า) บทที่ 4 ใส่เลขข้อในทุกตารางและรวมอื่น ๆ มาใส่ไว้ในตอนท้าย	แก้ไขดังนี้ (หน้า 39-50) เพิ่มเลขข้อในทุกตารางแล้วและนำแนวทางในการมีส่วนรวมอื่น ๆ แสดงไว้ในตารางที่ 13
ประเด็นที่ให้แก้ไข ข้อ 11 (หน้า 49) บทที่ 5 แก้ไขตอนนำ ประชากร 300 คน	แก้ไขดังนี้ (หน้า 51) ปรับจำนวนประชากรจาก 313 คน เป็น 300 คน
ประเด็นที่ให้แก้ไข ข้อ 12 (หน้า 56) บทที่ 5 ข้อเสนอแนะการวิจัยปรับคำ	แก้ไขดังนี้ (หน้า 60) ตัดคำในข้อ 2.1 "เช่น อาชีพ รายได้"
ประเด็นที่ให้แก้ไข ข้อ 13 แก้ไขบรรณานุกรม	แก้ไขดังนี้ แก้ไขคำที่ผิดและแก้ไขการเรียงลำดับตามอักษร
ประเด็นที่ให้แก้ไข ข้อ 14 จบบทที่ 5 ให้ใส่หน้าบอกตอนบรรณานุกรม	แก้ไขดังนี้ ใส่หน้าบอกตอนบรรณานุกรม
ประเด็นที่ให้แก้ไข ข้อ 15 แก้ไขผู้ทรงคุณวุฒิ	แก้ไขดังนี้ 1. แก้ไขผู้ทรงคุณวุฒิลำดับที่ 3 "ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา" แก้เป็น "โปรแกรมวิชาการวัดผลการศึกษา" 2. แก้ไขผู้ทรงคุณวุฒิลำดับที่ 4 "ศูนย์พัฒนาคู" แก้เป็น "ประธานบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต" (หลักสูตรและการสอน)

ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....

() ()

กรรมการและเลขานุการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์

นักศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. (2540). เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2539.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กัลยา เชื้อพลากิจ. (2530). ความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานของ
โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร.
- กิตติมา ปรีดีติลล. (2532). การบริหารและการนิเทศเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
อักษราพัฒนา
- เกสลิณี ชิวปรีชา.(2530). การศึกษาการดำเนินงานทางวิชาการในสถานศึกษาที่ได้รับ
รางวัลพระราชทาน สังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรัส สังข์ขาว. (2542). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน-นักศึกษาต่อการบริหารงาน
โรงเรียนสุราษฎร์เทคโนโลยีช่วงอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา), บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- จำนง แจ่มจันทร์วงศ์ และคณะ. (2543). คู่มือการสอบ : การปฏิบัติราชการยุคใหม่.
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร.
- ฉันทนา ภาคบงกช. (2537). ผู้ปกครองกับเด็กปฐมวัย. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชัยวัฒน์ ไทยเกรียงไกรยศ. (2536). รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชน : ศึกษากรณี
ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2534). "บริหารจะดำเนินการบริหารแบบทุกฝ่ายมีส่วนร่วมได้อย่างไร"
ประชากรศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2540). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการ
มีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูศักดิ์ อรรถรักษ์. (2536). การบริหารและการนิเทศภายในโรงเรียน. ปัตตานี : ฝ่าย
เทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ธีรภัทร์ เจริญดี. (2542). การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธีรวุฒิ ประทุมทรัพย์. (2536). การบริหารบุคคลทางการศึกษา. สงขลา :
มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรฒ สงขลา.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2534). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์.

นาวิ ยั่งยืน. (2542). การศึกษาความต้องการของชุมชนในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการ
ศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ส่วนกลาง สหวิทยาเขตรัตน
โกสินทร์1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

นิพนธ์ กินาวงศ์. (2533). หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนและนิเทศก์
การศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.

บุญมี เณรยอด. (2534). “การบริหารงานวิชาการ.” เอกสารประกอบการสัมมนา
ผู้บริหาร

โรงเรียนระดับสูง รุ่นที่ 13. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบริหารการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปนัดดา พรพิณเนส. (2540). สภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียน
สังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน : กรณีศึกษาโรงเรียนที่ได้รับรางวัล
พระราชทานระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2539. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประคอง กรรณสูตร. (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

ประชุม รอดประเสริฐ. (2533). นโยบายและการวางแผน : หลักการและทฤษฎี.
พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : เนติกุลการพิมพ์.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : สหมิตร
ออฟเซต.

พนัส หันนาคินทร์. (2530). การบริหารบุคลากรโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพมหานคร :

เนติกุลการพิมพ์.

- พิมพา ตามี. (2540). ความต้องการของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พูนชัย มหาวงศนันท์. (2540). ความต้องการของนักเรียนโรงเรียนดงเจนวิทยาคม ในการมีส่วนร่วมงานปกครองนักเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2531). “บทบาทของโรงเรียนสาธิต.” สารสาธิต. กรุงเทพมหานคร : โครงการตำราและเอกสารวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนัส ปลายชุม. (2540). ความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2530). โครงการจัดตั้งภาควิชาโรงเรียนสาธิต. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2540). การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รวีวรรณ ฐัมชัย (2536). เอกสารประกอบการสอนวิชาการมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
- ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (อัดสำเนา)
- เรณู ครุฑไทย. (2542). การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มนามินทรราชูทิศสังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณวิไล วรวิโก้มจิต. (2540). การศึกษาการมีส่วนร่วมของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิจิตร ศรีสอาน. (2530). เอกสารการสอนวิชาการบริหารบุคลากรในโรงเรียน เล่ม 1. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศรียา สุขพานิช . (2532). ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อโรงเรียนและการศึกษาของบุตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์.(2532).การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุฎิบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. (2539). 100 ปี บ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).

สมาน รังสิโยกฤษฎ์. (2531). เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สมศรี มธุรสสุวรรณ. (2541). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สัมพันธ์ อุปลา. (2541). การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2536). คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาแห่งชาติ (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2532). คู่มือการวางแผน พัฒนาการศึกษาเอกชนระดับจังหวัด ชุดฝึกอบรมเล่ม 1-6. กรุงเทพมหานคร : กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2535). แบบประเมินมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา เล่มที่ 4. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

สุนี จันสกุล. (2538). การสำรวจสภาพปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระนอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุนีย์ ภูพันธ์. (2531). สภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตร ปวช. 2530 ประเภทวิชาศิลปกรรมในสถานศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรัฐ ศิลปอนันต์. (2530). **ปฏิบัติการบริหารงานบุคคล : การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการ**

ครู. อุตรธานี : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัดอุตรธานี .

สุวรรณ รุทธานุรักษ์. (2540). **การบริหารเวลาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**

เสนห์ ผดุงญาติ. (2535). **สภาพปัญหาการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูในสถาน**

ศึกษา สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

हररषषष ढलवलเชयर. (2535). **ปฐมวयरคคषषषषषหลักสูตรและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : โอเดयरนสตร.**

อรทลषषष อารयरทรงศกคค. (2536). **ความคาดหวงของผู้อปกครองที่มีต่อคุณภาพของโรงเรียนสารลตมมหาวิทยาลัยสงขลานครลนทร. ปดตณล : มหาวิทยาลัยสงขลานครลนทร วิทยาเขตปดตณล.**

อรญญา อุดมศร. (2539). **สภาพและปญหการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศคषषष สังกดสำนังานคณะกรรมการการศคषषषเอกชน จงหัดนนทบุร. ปริญญาณลนัศคषषषศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร.**

อรุณล हरดล. (2536). **ผู้อปกครองกับการจกดการศคषषषในประมวลสาระชุดวลหการและแนวคดทางการศคषषषปฐมวयर. นนทบุร : มหาวิทยาลัยสุขอทยธรรมารลราช.**

อาคม จันทสุนทร และคณะ. (2537). **การวางแผนการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : โรงพมพ์ครุสภา.**

อุทย हरญต. (2531). **หลักการบริหารบุคคล. กรุงเทพมหานคร : โอเดयरนสตร.**

Arnstein, S.R. (1991). "Ladder of Citizen Participation." **Journal of American Institute of Planners.** 35 (January) : 45.

Beach, Dale S. (1970). **Personal : The Management of People at Work.** New York : The Macmillan Company.

Cambell, Ronald F. and others. (1971). **Introduction to Educated Administration.** New York : Allyn and Bacon, Inc.

Castetter, William B. (1976). **The Personal Function on Educational Administration.** New York : The Macmillan publishing.

Cohen, J.M., and Uphoff, N.T. (1977). **Rural development participation : Concept and mesures for project design implementation and evaluation.** Great Britain : Rural development Committee Center for International Studies, Cornell University.

Dusseeldorp, D.B.W.M.V. (1981). "Participation in Planned Development Influenced by Government of Developing Countries at local level in Rural Areas". **Essay in Rural Sociology** (In Honour of R.A.J. Van Lier.). Wageningen : Department of Rural Sociology of the Tropics. Wageningen Agricultured University.

Flippo, E. B. (1971). **Principles of Personnel Management.** 3rd ed. Tokyo : McGraw – Hill Kagaksusha, Ltd.

Shadid, W., Prins, W., and Nas, P.J.M. (1982). **Access and Participation : A theoretical Approach. In Participation of the poor in development .** Edited by Benno Galgart and Eieke Buijs. Leident : University of Leiden.

Shaposka, Harry Melvin. (1997). **Community Involment Economic status, and The quality of school life : A multi - site case study of school districts in The Monvalley education consortium (Pennsylvania).** Education Adiministration, University of Pittsburgh.

Stahl, Glenn. (1971). **Public Personnel Administration.** 6th ed. New York : Harper & Row.

Wayne, Mondy R. and Robert M.Noel.(1990).**Human Resource Management.** 4th ed. Boston : Allyn and Bacon.

Whitaker, B.I. (1987). "Citizen Participation in Educational Decision Making in an Urban School District as Perceived by Parents and Administrators". **Dissertation**

Abstract International.38 (November 1987) : 389 A.

White, Norman Dean. (1986). "The Status and Potential of College Controlled Laboratory Schools." **Dissertation Abstracts International.** (August) : 102.